

SKLEP KOMISIJE (EU) 2020/1012**z dne 24. februarja 2020****o državni pomoči SA.48394 2018/C (ex 2017/N), ki jo je Romunija delno izvedla v korist nacionalnega podjetja za uran (CNU)***(notificirano pod dokumentarno številko C(2020) 1069)***(Besedilo v romunskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi določbami ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Komisija se je 30. septembra 2016 odločila, da ne bo nasprotovala državni pomoči v obliki šestmesečnega posojila za reševanje v višini 62 milijonov RON (približno 13,1 milijona EUR ⁽²⁾), ki ga je Romunija nameravala dodeliti nacionalnemu podjetju za uran (v nadaljnjem besedilu: podjetje CNU) ⁽³⁾. V navedenem sklepu (v nadaljnjem besedilu: sklep o pomoči za reševanje) je Komisija štela, da je državna pomoč združljiva z notranjim trgov in skladu s Smernicami o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (v nadaljnjem besedilu: smernice za reševanje in prestrukturiranje) ⁽⁴⁾. Kot je navedeno v sklepu o pomoči za reševanje, so se romunski organi zavezali, da bodo Komisiji v šestih mesecih po odobritvi posojila predložili načrt prestrukturiranja, kakor je določeno v oddelku 3.1.2 smernic za reševanje in prestrukturiranje (glej uvodno izjavo 42 sklepa o pomoči za reševanje).
- (2) Romunija je 12. junija 2017 predložila načrt prestrukturiranja za podjetje CNU (v nadaljnjem besedilu: prvotni načrt prestrukturiranja), s katerim je tudi priglasila, da namerava podjetju CNU dodeliti pomoč za prestrukturiranje v višini 441 milijonov RON (93 milijonov EUR). Komisija je v obdobju od 9. avgusta 2017 do 13. decembra 2017 v okviru več izmenjav večkrat zahtevala informacije, romunski organi pa so ji odgovorili.
- (3) Komisija je z dopisom z dne 8. maja 2018 Romuniji sporočila, da bo v zvezi z navedeno pomočjo začela postopek iz člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU).
- (4) Sklep Komisije, da začne postopek (v nadaljnjem besedilu: sklep o začetku postopka), je bil 19. junija 2018 objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁵⁾. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo svoje pripombe glede zadevne pomoči, vendar jih ni prejela od nobene zainteresirane strani.

⁽¹⁾ UL C 236, 6.7.2018, str. 6.

⁽²⁾ V tem sklepu se uporablja menjalni tečaj z dne 17. septembra 2019: 1 RON = 0,211 EUR in, kjer je primerno, 1 RON = 0,233 USD in 1 USD = 0,906 EUR. Podatki o valutah, ki niso RON, so navedeni samo v informativne namene.

⁽³⁾ Sklep Komisije z dne 30. septembra 2016, SA. 46312 (2016/N) – *Pomoč Romunije za reševanje podjetja Compania Națională a Uraniului SA* (UL C 236, 6.7.2018, str. 6).

⁽⁴⁾ Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1).

⁽⁵⁾ Glej sklep Komisije z dne 8. maja 2018, SA.48394 (2017/N) – *Prestrukturiranje nacionalnega podjetja za uran (Compania Natională a Uraniului – CNU)* (UL C 236, 6.7.2018, str. 6).

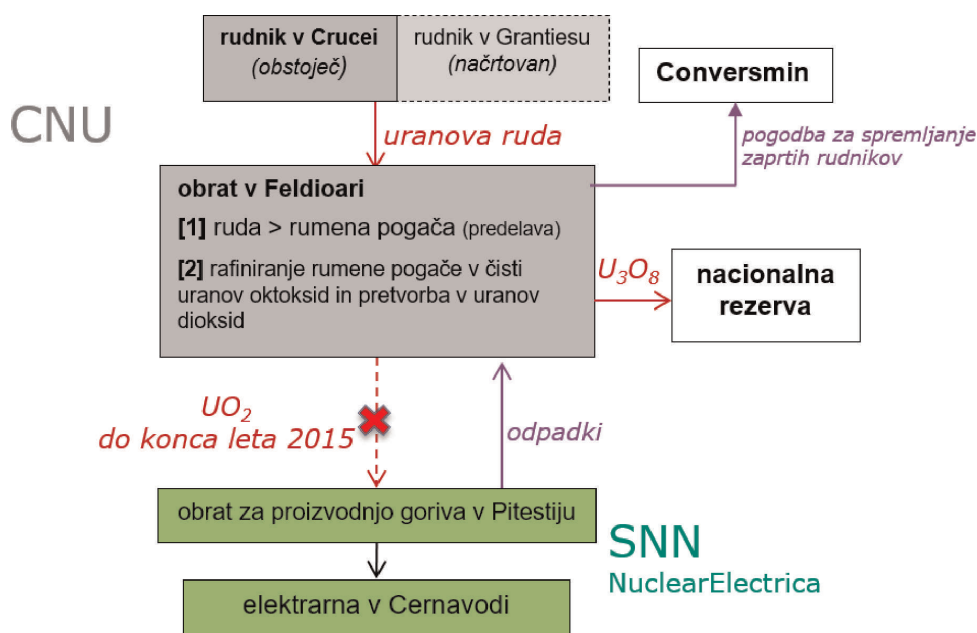
- (5) Romunski organi so svoje pripombe glede sklepa o začetku postopka in nov načrt prestrukturiranja (v nadaljnjem besedilu: drugi načrt prestrukturiranja) poslali z dopisom z dne 7. avgusta 2018.
- (6) Komisija je na videokonferenci 3. decembra 2018 od romunskih organov zahtevala dodatna pojasnila o načrtu, predloženem 7. avgusta 2018.
- (7) Romunski organi so 20. decembra 2018, 14. februarja 2019 in 20. marca 2019 Komisiji predložili dodatne pripombe in informacije, 19. aprila 2019 pa nov načrt prestrukturiranja (v nadaljnjem besedilu: tretji načrt prestrukturiranja).
- (8) Komisija se je z romunskimi organi na njihovo prošnjo tudi sestala, in sicer 24. in 25. junija 2019.

2. PODROBEN OPIS POMOČI

2.1 Upravičenec

2.1.1 Dejavnost podjetja CNU

- (9) CNU je romunsko podjetje s sedežem v Bukarešti, ki izkorišča rudnike urana in proizvaja surovine za proizvodnjo jedrske energije v Romuniji. Pridobiva uranovo rudo, jo predela v rumeno pogačo, rafinira v čisti uranov oktksid (U_3O_8) in na koncu pretvori v uranov dioksid (UO_2). Ustanovljeno je bilo leta 1997 kot družba z omejeno odgovornostjo, ki je v celoti v lasti države. Leta 2017 je imelo 772 zaposlenih.
- (10) Podjetje CNU deluje na dveh lokacijah. V rudniku urana v Crucea-Botusani (okrožje Suceava, severovzhodna regija) je bilo leta 2017 zaposlenih 346 oseb, v predelovalno-rafinerijskem obratu v Feldioari (okrožje Brasov, centralna regija) pa 350 oseb. Na naslednjem diagramu so prikazani glavni viri prihodkov v zadnjih letih:

- (11) Podjetje CNU je tradicionalno imelo dve stranki, in sicer nacionalno podjetje Nuclearelectrica S.A. (v nadaljnjem besedilu: podjetje SNN), ki je UO_2 kupovalo za proizvodnjo goriva za svojo jedrsko elektrarno v Cernavodi, ter Nacionalno upravo za državne rezerve in posebne težave (v nadaljnjem besedilu: uprava ANRSPS), ki je kupovala U_3O_8 . Ta kupca sta skupaj predstavljala 95 % prihodkov podjetja CNU.

- (12) Podjetje SNN je bilo ustanovljeno leta 1998 po prestrukturiranju romunskega energetskega sistema in na borzi v Bukarešti kotira od leta 2013. Proizvaja električno in toplotno moč z uporabo jedrske energije iz jedrske elektrarne v Cernavodi, jedrsko gorivo pa proizvaja v objektu za bogatenje urana FCN v Pitestiju. Kapitalska struktura podjetja SNN je glede na najnovejša poročila naslednja: 82,49 % je v lasti romunske države prek ministrstva za energijo, 7,05 % je v lasti podjetja Fondul Proprietatea SA, 5,6 % je v lasti drugih pravnih oseb, 4,8 % pa je v lasti fizičnih oseb.
- (13) Glavni organ za upravljanje podjetja SNN je generalna skupščina delničarjev, ki odloča o strateških vprašanjih, vključno z imenovanjem in razrešitvijo upravnega odbora z enostavno večino, sprejetjem letnega proračuna, odobritvijo razvojne strategije in politike, pa tudi naložbami in drugimi transakcijami v vrednosti nad 50 milijoni EUR ⁽⁶⁾. Izvršilni organ, katerega naloga je upravljanje podjetja SNN, je upravni odbor, ki ima sedem članov, od katerih morajo biti vsaj štirje neodvisni upravitelji. Odločitve o pogodbah z dobavitelji urana v vrednosti pod 50 milijonov EUR sprejema upravni odbor.

2.1.2 Vzroki za težave podjetja CNU

- (14) Baza strank podjetja CNU ni raznolika in v veliki meri temelji na dveh strankah, zlasti podjetju SNN, ki predstavlja več kot 80 % prodaje. Podjetje CNU je svoji ključni stranki izgubilo leta 2016, ko je podjetje SNN sklenilo pogodbo s konkurentom podjetja CNU, uprava ANRSPS pa ni sklenila nobene pogodbe za dobavo. Podjetje SNN se je decembra 2015 odločilo, da bo svojo pogodbo za dobavo UO₂ dodelilo prek postopka za oddajo javnega naročila, ki ga je organiziralo za svoja registrirana in odobrena dobavitelja, tj. podjetje CNU in kanadskega dobavitelja Cameco, ki mu je bilo naročilo na koncu oddano. Podjetje CNU ni našlo nadomestnega kupca, zato svoje proizvodnje ni moglo več prodajati.
- (15) Preglednica 1, ki so jo predložili romunski organi, vsebuje različne cene, ki sta jih (v obdobju 2016–2018) v različnih fazah postopka za oddajo javnega naročila, ki ga je organiziralo podjetje SNN, ponudili podjetji CNU in Cameco. Ko se je podjetje SNN odločilo za podpis prve pogodbe s podjetjem Cameco, je bila ponudba podjetja CNU za 72 % višja. Tudi vse cene vseh naslednjih ponudb podjetja CNU so bile znatno višje od cen ponudb podjetja Cameco, in sicer za +39 % do +99 %, zaradi česar je podjetje SNN pogodbe za dobavo večkrat podpisalo s podjetjem Cameco.

Preglednica 1

Zbirna preglednica postopkov za oddajo javnega naročila, ki jih je organiziralo podjetje SNN za 120 ton UO₂ (potrebne za 6 mesecev) za obdobje 2016–2018

	Datum, na katerega je podjetje SNN podpisalo pogodbo	Datum prve dobave pri posameznem naročilu	Ponudba podjetja Cameco	Ponudba podjetja CNU	Razlika v ceni med ponudbama podjetja SNU in podjetja Cameco
1	29. 1. 2016	4. 3. 2016	[...] USD * (≈ [...] RON)	[...] RON	+72 %
2	8. 7. 2016	15. 9. 2016	[...] USD (≈ [...] RON)	[...] RON	+39 %
3	23. 12. 2016	15. 2. 2017	[...] USD (≈ [...] RON)	[...] RON	+52 %
4	6. 6. 2017	21. 8. 2017	[...] USD (≈ [...] RON)	[...] RON	+85 %
5	5. 1. 2018	26. 2. 2018	[...] USD (≈ [...] RON)	[...] RON	+77 %

⁽⁶⁾ Glej statut podjetja SNN, ki je na voljo na povezavi <http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2014/08/engl-act-const1.pdf>.

6	19. 7. 2018	17. 9. 2018	[...] USD (≈ [...] RON)	[...] RON	+99 %
----------	-------------	-------------	----------------------------	-----------	-------

Vir: odgovor, ki ga je Romunija predložila 20. decembra 2018.

* Zaupne informacije.

- (16) V skladu s tem je prihodek podjetja CNU izviral le iz manjših stranskih dejavnosti, kot je pogodba o opravljanju storitev s podjetjem SNN za obdelavo njenih odpadkov, in se je znatno zmanjšal. Kot je prikazano v preglednici 2, se je skupni prihodek podjetja s 110,8 milijona RON (23,4 milijona EUR) leta 2015 zmanjšal na 15,2 milijona RON (3,2 milijona EUR), kar ni zadostovalo za kritje odhodkov podjetja CNU v letu 2016.
- (17) Podjetje CNU je pred nenadnim upadom prihodkov od prodaje leta 2016 že imelo razmeroma velike izgube iz poslovanja v letih 2014 in 2015. Njegove slabe poslovne rezultate je mogoče delno pojasniti s postopnim izčrpanjem virov urana v rudniku v Crucea-Botusani. Pri rudarskih dejavnostih podjetja CNU so stroški izkoriščanja veliki, ker podjetje nima sredstev za vzdrževanje prometnih poti, razdalje pri prevozu pa se povečujejo zaradi izčrpanja nahajališča in uporabe zastarelih podzemnih tehnologij.
- (18) Podjetje CNU tudi nima finančnih sredstev za izkoriščanje novega nahajališča uranove rude, ki je bilo odkrito v Tulghes-Grintiesu, ali za posodobitev svojega obrata v Feldioari.
- (19) Poleg tega se podjetje CNU spopada tudi s povečanjem stroškov komunalnih storitev, pristojbin za rudarjenje in dodatnih davkov (okoljski davek).

Preglednica 2

Izbrani finančni podatki v skladu s prvim načrtom prestrukturiranja v obdobju 2014–2023

(v milijonih RON)

Kazalnik	2014–2016			Obdobje prestrukturiranja					Obdobje po prestrukturiranju	
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prihodki skupaj	142,9	110,8	15,2	210,0	193,9	193,9	193,9	193,9	196,8	196,8
Odhodki skupaj	246,3	254,2	109,1	188,0	191,0	184,6	186,9	189,4	189,4	189,4
Dobiček/ izguba	-104,7	-143,4	-93,9	18,5	2,6	7,9	5,9	3,8	6,2	6,2
Dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo	-60,5	-95,1	-54,3	64,5	44,7	43,2	41,8	39,7	42,1	42,1

2.2 Pridobivanje urana in koncentradi za jedrsko gorivo

- (20) Podjetje CNU proizvaja zlasti dve vrsti predelanih izdelkov: rumeno pogačo (ki vsebuje visoko koncentracijo U_3O_8) in (neobogateni) UO_2 .
- (21) Rumena pogača je standardni, osnovni tržni izdelek, s katerim se trguje po vsem svetu po razmeroma preglednih cenah in pogojih. Rumeno pogačo, ki je osnovni izdelek za proizvodnjo neobogatenega in tudi obogatenega UO_2 , proizvajajo in z njo trgujejo neevropska podjetja (kot je Cameco), pa tudi evropska (registrirana) podjetja, kot je Orano (prej Areva), RioTinto ali BHP Billiton. Poleg tega so novi akterji na tem trgu trenutno v različnih razvojnih fazah z novimi rudniki v Španiji, na Finskem in Madžarskem ⁽⁷⁾.
- (22) Romunija je zlasti navedla, da je podjetje Orano maja 2017 na lastno pobudo predlagalo, da podjetju CNU dobavi rumeno pogačo iz svojega rudnika v Nigru. Podjetje Orano je navedlo, da lahko dobavi celotno količino rumene pogače, ki jo je podjetje CNU potrebovalo za proizvodnjo UO_2 za podjetje SNN za oba reaktorja v Cernavodi ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Informacije so bile s spletnega mesta <https://www.wise-uranium.org/upeur.html> pridobljene dne 23. septembra 2019.

⁽⁸⁾ Točka 12.2 priloge k dopisu pripomb št. 121321/DV/8.12.2018 romunskih organov.

- (23) Kar zadeva pretvorbo U_3O_8 v UO_2 , obstaja dejanska konkurenca med podjetjema Cameco in CNU za jedrske elektrarne z reaktorji CANDU. Poleg tega bi se lahko katero koli podjetje, ki trenutno proizvaja uranove spojine za obogateni uran, ki se bo proizvajal kot jedrsko gorivo, kot je podjetje Orano (prej Areva), v prihodnosti zanimalo in odločilo za vstop na ta trg ter ponujanje nadomestnega izdelka, saj ima potrebno tehnološko zmogljivost. Podjetje Orano glede na javno dostopne informacije trenutno prilagaja industrijski postopek v svojem obratu v Malvesiju, da bo lahko neobogateni UO_2 , ki je eden od njegovih vmesnih izdelkov, prodajalo na mednarodnem trgu (⁹). Poleg tega obstajajo tudi drugi trenutno aktivni dobavitelji (neobogatenege) UO_2 za reaktorje CANDU, kot so podjetja Dioxitek (Argentina), CNNC (Kitajska), PAEC (Pakistan) in NFC (Indija).

2.3 Prvotni načrt prestrukturiranja podjetja CNU

- (24) Romunija je po sklepu Komisije o pomoči za reševanje, s katerim je bilo odobreno posojilo v višini 62 milijonov RON (13,1 milijona EUR) (¹⁰), 12. junija 2017 priglasila prvotni načrt prestrukturiranja, ki naj bi se končal leta 2021.
- (25) V prvotnem načrtu prestrukturiranja so skupni stroški prestrukturiranja znašali 941 milijonov RON (198,5 milijona EUR) (podrobna razčlenitev je navedena v uvodni izjavi 22 sklepa o začetku postopka). Ti stroški prestrukturiranja naj bi se po navedbah Romunije financirali z državno pomočjo v višini 441 milijonov RON (93,0 milijona EUR) in lastnim prispevkom podjetja CNU v višini 500 milijonov RON (105,5 milijona EUR) (¹¹) (tj. približno 53 % stroškov prestrukturiranja).
- (26) Priglašeno pomoč za prestrukturiranje je sestavljalo naslednjih pet instrumentov pomoči:
- (a) preoblikovanje pomoči za reševanje v višini 62 milijonov RON (13,1 milijona EUR) v pomoč za prestrukturiranje;
 - (b) nepovratna sredstva v višini 75,5 milijona RON (15,9 milijona EUR);
 - (c) odpis dolga v višini 77 milijonov RON (16,2 milijona EUR);
 - (d) subvencija za tekoče poslovanje v višini 213 milijonov RON (44,9 milijona EUR);
 - (e) pretvorba dolga podjetja CNU v višini 13,3 milijona RON (2,8 milijona EUR) na dan 30. marca 2017 v delnice v lasti romunske države.
- (27) Lastni prispevek k stroškom v prvotnem načrtu prestrukturiranja je vključeval štiri glavne vire prihodkov podjetja CNU od izkoriščanja (vse podrobnosti so navedene v uvodni izjavi 20 sklepa o začetku postopka):
- (a) več pogodb za dobavo U_3O_8 z upravo ANRSPS;
 - (b) večletno pogodbo za zagotavljanje UO_2 podjetju SNN v obdobju od 1. septembra 2017 do 31. decembra 2021;
 - (c) večletno pogodbo s podjetjem SNN za predelavo materiala, ki vsebuje naravni uran, vendar ne izpolnjuje zahtev;
 - (d) več pogodb s podjetjem Conversmin SA za ohranjanje, zapiranje, okoljsko obnovo in spremljanje zaprtih rudnikov urana.

2.4 Opis razlogov za začetek postopka

- (28) Komisija je v sklepu o začetku postopka menila, da v skladu s členom 107(1) PDEU načrti Romunije za dodelitev javnih sredstev v podporo načrtu prestrukturiranja podjetja CNU vključujejo državno pomoč.

⁽⁹⁾ https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, str. 13.

⁽¹⁰⁾ Romunska država je posojilo za reševanje dodelila 5. oktobra 2016 prek svojega predstavnika, tj. ministrstva za energijo, v skladu z izrednim odlokom vlade št. 65/2016 o vzpostavitvi pravnega okvira za dodelitev individualne pravne pomoči za reševanje nacionalnega podjetja za uran (Uradni list št. 801 z dne 11. oktobra 2016). Za posojilo za reševanje so se pogodbeno zaračunavale obresti v višini 6,92 %, posojilo pa je bilo izplačano v dveh tranšah: 47,2 milijona RON 5. novembra 2016, 13 167 550,53 RON pa 30. marca 2017. Obrestna mera je bila 19. julija 2017 s 6,92 % prilagojena na 11,08 %. Vir: www.cdep.ro/interpel/2018/r1405B.pdf.

⁽¹¹⁾ Točka 5.1.B dela III.B obrazca za priglasitev.

- (29) Ker je podjetje CNU izpolnjevalo merila za podjetje v težavah v skladu s točko 20 smernic za reševanje in prestrukturiranje, je bila združljivost pomoči za prestrukturiranje analizirana v skladu z navedenimi smernicami. Komisija je po predhodni oceni izrazila pomisleke glede združljivosti zgoraj navedenih ukrepov s smernicami za reševanje in prestrukturiranje. Ti pomisleki so povzeti v uvodnih izjavah 30–46 (vse podrobnosti so navedene v uvodnih izjavah 44–70 sklepa o začetku postopka).

2.4.1 Pomisleki o ravni lastnega prispevka podjetja CNU k načrtu prestrukturiranja

- (30) Komisija je dvomila, da viri financiranja, kakor jih je predlagala Romunija, pomenijo znaten, konkreten in dejanski prispevek v višini najmanj 50 %, ki ne vsebuje pomoči, zato je predhodno sklenila, da prvotni načrt prestrukturiranja v zvezi z lastnim prispevkom ne izpolnjuje osnovnih zahtev iz smernic za reševanje in prestrukturiranje.
- (31) Prvič, Komisija je glede konkretne in dejanske narave lastnega prispevka predhodno sklenila, da nobeden od štirih virov lastnega prispevka, navedenih v uvodni izjavi 27, ne izpolnjuje tega merila. V skladu s točko 63 smernic za reševanje in prestrukturiranje lastni prispevek izključuje pričakovane prihodnje dobičke, kot je denarni tok. Komisija je ugotovila, da so bile med pogodbami, ki jih je predložila Romunija, uresničene le pogodbe za manjše zneske, pa še te le delno.
- (32) Drugič, Komisija je glede zahteve, da lastni prispevek ne sme vsebovati pomoči, predhodno sklenila, da ključna pogodba za dobavo UO_2 s klavzulo „vzemi ali plačaj“ s podjetjem SNN, ki naj bi predstavljala približno 80 % prodaje podjetja CNU, verjetno ne bi bila sklenjena pod tržnimi pogoji. Na podlagi razpoložljivih tržnih podatkov bi bila pri pogodbi, v kateri je bilo predvidenih 623 RON (131 EUR)/ kg_U (tj. 423 RON/ kg_U brez subvencije), kar ustreza 110 USD (100 EUR)/ kg_U (brez subvencije), ocenjena tržna cena (67 USD oziroma 61 EUR/ kg_U) presežena za 64 %.
- (33) Poleg tega je Komisija dvomila tudi o tem, da noben drugi predlagani vir lastnega prispevka ne vsebuje pomoči: navedeni prispevki so dejansko izhajali iz načrtovanih pogodb z javnimi upravami in podjetji v državni lasti. Romunija zlasti ni dokazala, da bi uprava ANRSPS, ki je javni subjekt, načrtovane pogodbe s podjetjem CNU podpisala po tržnih cenah in da bi bile druge načrtovane pogodbe s podjetjem SNN za predelavo materiala, ki ne izpolnjuje zahtev, sklenjene pod tržnimi pogoji, na primer v primerjavi z drugimi običajnimi dobavnimi pogodbami v panogi.
- (34) Tretjič, na podlagi informacij, ki jih je predložila Romunija, načrta ni podpiral ali nameraval podpreti noben vlagatelj ali posojilodajalec v tržnem gospodarstvu. Romunija Komisiji ni mogla predložiti nobenega podpornega dokumenta, kot je pismo o nameri, ki bi pokazal in dokazal, da bi bil potencialen vlagatelj v tržnem gospodarstvu pripravljen zaupati priглаšenemu načrtu prestrukturiranja ter ga podpreti in financirati.
- (35) Nazadnje, Komisija je imela pomisleke tudi glede trditve Romunije, da bo tudi prodaja osnovnih sredstev vir lastnega prispevka. Ni bilo jasno, kakšna bi lahko bila tržna vrednost takih sredstev, kakšen bi bil časovni okvir prodaje in, kar je najpomembneje, v kakšnem obsegu bi bilo mogoče tako prodajo uspešno zaključiti v obdobju prestrukturiranja.

2.4.2 Pomisleki glede obnove dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja CNU

- (36) Komisija je dvomila tudi, da bi prvotni načrt prestrukturiranja privedel do obnove sposobnosti preživetja podjetja CNU ob koncu obdobja prestrukturiranja. Dejansko ni bilo dokazano, da bi podjetje CNU zagotovilo zadosten donos in bi se na trgu lahko obdržalo brez nadaljnje pomoči.
- (37) Prvič, Komisija je ugotovila, da Romunija ni predložila sklopa ključnih ekonomskih kazalnikov za obdobje prestrukturiranja ter podatkov o dobičkonosnosti in razčlenitvi proizvodnih stroškov po glavnih sedanjih ali načrtovanih dejavnostih podjetja CNU (rudnik v Crucea-Botusani, obrat v Feldioari, rudnik v Tulghes-Grintiesu), kakor je bilo zahtevano. V nobenem primeru na podlagi informacij, predloženih na skupni ravni, ni bilo mogoče sklepati o obnovi dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja CNU ob koncu obdobja prestrukturiranja.
- (38) Drugič, dobičkonosnost podjetja CNU bi bila majhna tudi ob upoštevanju subvencioniranja cen, s katerim naj bi se pokrila razlika med proizvodnimi stroški podjetja in tržno ceno UO_2 ter ki ga je Romunija štela za državno pomoč. Ker v obdobju prestrukturiranja ni bilo predvideno nikakršno postopno zmanjševanje te pomoči, je Komisija predhodno sklenila, da so brez dodatnih dokazil še vedno prisotni pomisleki glede tega, ali bo podjetje CNU po koncu obdobja prestrukturiranja sposobno preživeti brez nadaljnjih državnih subvencij za poslovanje.

- (39) Tretjič, Komisija je izrazila pomisleke glede proizvodnih stroškov, ki so jih po dokončanju naložbe v novi rudnik v Tulghes-Grintiesu predložili romunski organi. Komisija je zlasti poudarila, da Romunija ni predložila nobene naložbene študije, ki bi podpirala predvideni znesek proizvodnih stroškov U_3O_8 v višini 460 RON (97 EUR)/ kg_U ⁽¹²⁾, in ugotovila, da ta ocena znatno presega dejansko tržno ceno 22 USD (20 EUR)/ $lb U_3O_8$ konec februarja 2018 ⁽¹³⁾.
- (40) Poleg tega je Komisija ugotovila tudi, da so bile napovedi glede cen urana, ki jih je Romunija predložila v podporo možnosti za naložbe v novi rudnik, zastarele in nezanesljive, zato je izrazila pomisleke glede sposobnosti preživetja novega rudnika. Ker je v točki 51 smernic za reševanje in prestrukturiranje navedeno, da obnova sposobnosti preživetja ne sme biti odvisna od optimističnih predpostavk v zvezi z zunanjimi dejavniki, kot so nihanja cen, je Komisija dvomila tudi, da je ta točka smernic za reševanje in prestrukturiranje izpolnjena.

2.4.3 Pomisleki glede izravnalnih ukrepov

- (41) V zvezi s tem je Komisija ugotovila, da je Romunija predvidela le dva ukrepa v zvezi z ravnanjem. V skladu s prvotnim načrtom prestrukturiranja bi se podjetje CNU v obdobju prestrukturiranja odpovedalo nakupu delnic v drugih podjetjih in pomoči ne bi oglaševalo pri prodaji svojih izdelkov. Vendar je Komisija zaradi odsotnosti smiselnih in jasnih strukturnih ukrepov dvomila, da bi predlagani izravnalni ukrepi v zadostni meri ublažili negativne učinke na konkurenco, ki bi jih ustvarila morebitna pomoč.
- (42) Komisija je zlasti navedla več premislekov, ki so nasprotovali trditvi Romunije, da za izdelek, ki ga dobavlja podjetje CNU, ni evropskega trga in da zato niso potrebni dodatni izravnalni ukrepi.
- (43) Najprej je Komisija v zvezi s pridobivanjem ugotovila, da nobena drugo evropsko podjetje razen podjetja CNU trenutno ne pridobiva uranove rude v EU, vendar so v EU dejavna podjetja, ki uvažajo uranove spojine za dobavo obratom za predelavo/rafiniranje in nazadnje proizvodnjo jedrskega goriva. Tak primer je podjetje Orano (prej Areva), ki uranove spojine v EU uvažata iz svojih rudarskih dejavnosti v državah, ki niso članice EU, kot je Niger, kar pomeni, da je trg odprt za konkurenco. Poleg tega so bila v Španiji in na Finskem odkrita nahajališča za pridobivanje urana in dejansko napovedani ali načrtovani novi vstopi na trg v obdobju 2018–2019.
- (44) Drugič, Komisija je v zvezi z dejavnostmi predelave/rafiniranja ugotovila, da trenutno pri zagotavljanju neobogatenega UO_2 za jedrske elektrarne z reaktorji CANDU v EU ni dejavno nobeno drugo podjetje razen podjetja Cameco, vendar so ti trg odprti za konkurenco, zato bi se lahko katero koli podjetje v prihodnosti zanimalo in odločilo za vstop na te trge ali ponujanje nadomestnega izdelka iz drugih virov. Poleg podjetja Cameco bi lahko neobogateni UO_2 za reaktorje CANDU ponujali tudi tuji dobavitelji, na primer iz Kitajske ali Indije.
- (45) Tretjič, Komisija je opozorila tudi, da je Romunija v svojem prvotnem načrtu prestrukturiranja navedla nekaj nasprotujočih si trditvev, saj je nakazala, da si bo podjetje CNU prizadevalo za razširitev svojega portfelja strank zunaj Romunije, hkrati pa trdila, da za izdelek, ki ga dobavlja podjetje CNU, ni evropskega trga in da zato ni potrebe po izravnalnih ukrepih.
- (46) Komisija je zato predhodno sklenila, da: (i) obstaja dejanska konkurenca v zvezi z dejavnostmi pridobivanja urana in (ii) bi se lahko pojavila dodatna konkurenca glede dejavnosti predelave/rafiniranja urana. Zato so se zdeli ukrepi v zvezi z ravnanjem, ki jih je predlagala Romunija, nezadostni in potrebni so bili strukturni izravnalni ukrepi za zmanjšanje izkrivljanja konkurence.

3. PRIPOMBE ROMUNIJE

- (47) Romunija je v svojih pripombah k sklepu o začetku postopka predložila nove informacije in nekatere pripombe, pa tudi drugi načrt prestrukturiranja, kot sledi.

⁽¹²⁾ Približno 120 USD/ kg_U ali 46 USD/ $lb U_3O_8$ na podlagi 1 $kg_U = 2,59979 lb U_3O_8$ v skladu s specializiranim spletnim mestom: http://www.uranium.info/unit_conversion_table.php.

⁽¹³⁾ Informacije so bile s spletnega mesta <https://www.wise-uranium.org/upeur.html> pridobljene 22. marca 2018.

3.1 Pripombe Romunije o uporabi Pogodbe Euratom

- (48) Romunski organi so navedli, da prestrukturiranje podpira zaveze, ki so jih na podlagi Pogodbe Euratom sprejeli glede jedrske varnosti, zlasti naslednje:
- (a) preprečevanje poplav v rudnikih;
 - (b) nadzorovano odvajanje podzemne vode in vode v bazenih;
 - (c) dekontaminacija in odstranjevanje onesnaževal iz vode v rudnikih in bazenih, ki vsebujejo uran, radij in različne soli v količinah, ki presegajo okoljske standarde in ki bi lahko imele zelo resne posledice za okolje in prebivalstvo, tudi za objekte in opremo podjetja;
 - (d) zanesljivost oskrbe s surovinami za proizvodnjo jedrskega goriva, potrebnega za obratovanje enot jedrske elektrarne v Cernavodi, vključno z vzdrževanjem lokalnega jedrskega gorivnega cikla, ki prispeva k zanesljivosti oskrbe z energijo v Romuniji;
 - (e) upravljanje zalog urana, zaprtje lokacij za rudarjenje/pridobivanje urana, ohranjanje, razgradnja jedrskih enot, izvajanje zelenih del, spremljanje okoljskih in demografskih dejavnikov po zaprtju, zapletene in dolgotrajne dejavnosti in postopki za preprečevanje radioaktivnega onesnaževanja, zapiranje rudnikov, ekologizacija, spremljanje po zaprtju.
 - (f) Romunija meni tudi, da je podjetje CNU ključno za zanesljivost oskrbe z energijo v Romuniji ter za ohranjanje njenega dragocenega strokovnega znanja ter znatnih naložb v opremo, tehnologije in dovoljenja podjetja CNU, ki bi jih sicer lahko izgubili ⁽¹⁴⁾. Meni, da je lokalno rudarjenje najzanesljivejši način za zagotovitev dobavne verige za proizvodnjo jedrske energije, in trdi, da je podjetje CNU edini dobavitelj UO₂ v EU, ki lahko učinkovito in enakomerno zagotavlja vložek za proizvodnjo jedrskega goriva v jedrskih reaktorjih v Cernavodi ⁽¹⁵⁾.

3.2 Drugi načrt prestrukturiranja

- (49) Romunija je najprej poudarila, da je v drugem načrtu prestrukturiranja umaknila tri od petih ukrepov pomoči, priglašeni v prvotnem načrtu prestrukturiranja, in sicer ukrepe (c), (d) in (e), kakor so opisani v uvodni izjavi 26, zaradi česar se je znesek pomoči, ki bi se dodelil, s 440,8 milijona RON (93,0 milijona EUR) znatno zmanjšal na 125,1 milijona RON (26,4 milijona EUR). Preostala ukrepa pomoči sta bila pretvorba pomoči za reševanje v višini 60,4 milijona RON (12,7 milijona EUR) in nepovratna sredstva v višini 64,8 milijona RON (13,7 milijona EUR).
- (50) Zmanjšali bi se tudi stroški prestrukturiranja, in sicer z 941 milijonov RON (198,5 milijona EUR) na 250,3 milijona RON (52,8 milijona EUR), od česar naj bi po trditvah Romunije podjetje CNU prispevalo 50 %, tj. 125,1 milijona RON (26,4 milijona EUR).
- (51) Podjetje CNU bi v okviru tega drugega načrta prestrukturiranja vzpostavilo novo sodelovanje s podjetjem SNN. Romunija je v zvezi s tem menila, da pomisleki Komisije, izraženi v uvodnih izjavah 47–50 sklepa o začetku postopka v zvezi z morebitno državno pomočjo, vključeno v ceno predvidene pogodbe s podjetjem SNN, niso več relevantni, saj zadevna pogodba ni več načrtovana. Romunija je pojasnila, da je podjetje SNN po prenehanju veljavnosti pogodbe s podjetjem CNU, ki je podjetju CNU delno povzročilo finančne težave, surovine nabavljalo pri kanadskem podjetju Cameco. Vendar je bilo zanašanje na en sam vir dobave dolgoročno ocenjeno kot tvegano, zato je podjetje SNN predstavilo strategijo diverzifikacije javnih naročil.
- (52) Generalna skupščina podjetja SNN je to strategijo odobrila maja 2018 in podjetje CNU izrecno navedla kot ponudnika storitev predelave. Romunija je pojasnila, da se bodo na podlagi te strategije odvisnost od enega samega dobavitelja in s tem povezana tveganja preprečili tako, da se bo na mednarodnih trgih namesto UO₂ nabavil U₃O₈, ki ga bo podjetje CNU predelalo, dobljeni UO₂ pa se bo uporabil pri proizvodnji jedrskega goriva. Odnos med podjetjema SNN in CNU bi zajemal predelavo in shranjevanje U₃O₈ v prostorih podjetja CNU ter potrditev primernosti dobaviteljev U₃O₈ s strani podjetja CNU: podjetje CNU bi dejansko moralo potrditi primernost dobaviteljev pred organizacijo konkurenčnih postopkov med dobavitelji, primernimi za dobavo U₃O₈, ker podjetje SNN nima strokovnega znanja, potrebnega za potrditev primernosti dobaviteljev U₃O₈.

⁽¹⁴⁾ Predložitev Romunije z dne 19. aprila 2019, točka (iv) poglavja IV.3 načrta prestrukturiranja.

⁽¹⁵⁾ Predložitev Romunije z dne 19. aprila 2019, točka (iv) poglavja IV.3 načrta prestrukturiranja.

- (53) Romunija je nato sprejela zakon, ki ureja načela za nacionalno strategijo Romunije v zvezi z vzdrževanjem celovitega jedrskega cikla, tj. dobavo surovin za proizvodnjo jedrskega goriva, potrebnega za delovanje enot jedrske elektrarne v Cernavodi ⁽¹⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: zakon št. 193/2018). Zakon št. 193/2018 določa, da ima podjetje CNU izključno pravico do proizvodnje UO_2 v prahu na romunskem ozemlju, podjetje SNN pa bo ta izdelek kupovalo izključno od podjetja CNU, razen če ta ne more zagotoviti potrebnih količin. Merila in metode za določanje in prilagajanje reguliranih cen za storitve potrditve primernosti, skladiščenja in predelave U_3O_8 ter cene UO_2 , ki jih zagotavlja podjetje CNU, se določijo na podlagi dejanskih stroškov podjetja CNU v skladu s sklepom vlade, o katerem se je še razpravljalo, ko je Romunija predložila drugi načrt prestrukturiranja (podrobnosti o tem zakonu glej v uvodni izjavi 63) ⁽¹⁷⁾. Romunija je pričakovala, da bo pogodba med podjetjema CNU in SNN v okviru drugega načrta prestrukturiranja začela veljati leta 2018.
- (54) Podjetje CNU je 22. junija 2018 predlagalo dobavo [...] ton_U UO_2 po ceni [...] RON/kg_U (brez DDV), tj. [...] EUR/kg_U. Podjetje SNN je 17. julija 2018 podjetju CNU sporočilo, da mu prvega naročila za količino [...] ton_U UO_2 ne bo oddalo zaradi ponujene cene na enoto. Podjetji CNU in SNN sta 19. julija 2018 podpisali okvirni sporazum, v skladu s katerim bi podjetje CNU podjetju SNN zagotovilo UO_2 .
- (55) Podjetji CNU in SNN sta novembra 2018 v okviru zgoraj navedenega okvirnega sporazuma sklenili trdno pogodbo za nakup [...] ton_U UO_2 po ceni [...] RON/kg ([...] EUR/kg) (skupni znesek v višini [...] milijonov RON ([...] milijonov EUR) (brez DDV)) ⁽¹⁸⁾.

3.3 Tretji načrt prestrukturiranja

- (56) Romunija je po videokonferenci s Komisijo, ki je potekala 3. decembra 2018, da bi razpravljali o drugem načrtu prestrukturiranja, predložila tretji načrt prestrukturiranja, ki je nadomestil vse predhodne priglašene načrte prestrukturiranja.
- (57) V tretjem načrtu prestrukturiranja sta ohranjena le dva od petih prvotnih ukrepov pomoči z manjšim zneskom v primerjavi s prvotnim načrtom prestrukturiranja. Ohranjena ukrepa skupaj znašata 178,3 milijona RON (37,6 milijona EUR) ter vključujeta (i) preoblikovanje pomoči za reševanje v pomoč za prestrukturiranje v višini 60,4 milijona RON (12,7 milijona EUR) in (ii) nepovratna sredstva za podporo naložbam podjetja CNU v višini 64,8 milijona RON (13,7 milijona EUR), vključno z začetkom izkoriščanja v rudniku v Tulghes-Grintiesu. Za pokritje stroškov zaprtja rudnika v Crucea-Botusani je bila uvedena nova subvencija v višini 53,1 milijona RON (11,2 milijona EUR).
- (58) Romunija je sporočila, da se bodo skupni stroški prestrukturiranja v višini 356,4 milijona RON (75,2 milijona EUR), ki so podrobno opisani v preglednici 3, delno financirali s pomočjo za prestrukturiranje in prispevkom podjetja CNU v višini 178,1 milijona RON (37,6 milijona EUR), ki izhaja iz njegovih prihodnjih prihodkov.

Preglednica 3

Stroški prestrukturiranja in financiranje

Načrtovani stroški prestrukturiranja	Zneski stroškov	Državna pomoč	Prispevek iz lastnih sredstev podjetja CNU
Pretvorba pomoči za reševanje v pomoč za prestrukturiranje	60,4	60,4	
Postopno zaprtje rudnika v Crucea-Botusani	106,0	53,1	52,9
Začetek izkoriščanja rudnika v Tulghes-Grintiesu	[...]	[...]	[...]
Izboljšana tehnologija za predelavo rudarskih odpadkov v obratu v Feldioari	[...]	[...]	[...]

⁽¹⁶⁾ Zakon št. 193/2018, sprejet 19. julija 2018 in objavljen v Uradnem listu št. 640 z dne 23. julija 2018.

⁽¹⁷⁾ Sklep vlade št. 126/2019 o odobritvi meril in načinov za določitev in prilagoditev reguliranih cen, povezanih s storitvami potrditve primernosti, skladiščenja in predelave uranovega oksida, pa tudi cene uranovega dioksida, ki ga nacionalno podjetje za uran zagotovi na ozemlju Romunije, ki je bil sprejet 5. marca 2019 in objavljen v Uradnem listu 6. marca 2019.

⁽¹⁸⁾ Glej povezavo na članek na spletnem mestu: <https://www.focus-energetic.ro/nuclearelectrica-incheie-iar-contract-cu-cnu-pentru-uranu-54071.html>. Glej tudi opombo na strani 36 letnega poročila podjetja SNN za leto 2018 z navedbo količin za obe pogodbi o dobavi, sklenjeni s podjetjema Cameco in CNU: http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2019/02/SNN_RO_Raport-Anual-CA-2018.pdf. Ta trdna pogodba je bila sklenjena po ponudbi podjetja CNU za večjo količino in začetni ponudbeni ceni, ki je bila za 99 % višja od cene podjetja Cameco iz vrstice 6 preglednice 1.

Izboljšanje pridobivanje urana iz usedalnih bazenov jalovine	[...]	[...]	[...]
Izboljšanje pridobivanja urana iz neaktivnih odlagališč	[...]	[...]	[...]
Stroški prestrukturiranja skupaj (v skladu s predložitvijo RO)	356,4	178,3	178,1
Skupaj v % (v skladu s predložitvijo RO)		50,0 %	50,0 %

Vir: Priloga 14 k tretjemu načrtu prestrukturiranja (podjetje *Copenhagen Economics* na podlagi podatkov podjetja CNU).

- (59) Romunija je nato svojo predložitev strukturirala tako, da je obravnavala tri glavne pomisleke, ki jih je izrazila Komisija. Po navedbah Romunije je lastni prispevek podjetja CNU konkreten, dejanski in ne vključuje državne pomoči, s tretjim načrtom prestrukturiranja se bo obnovila dolgoročna sposobnost preživetja podjetja CNU, pomoč podjetju CNU za prestrukturiranje pa ne bo izkrivljala konkurence.

3.3.1 Prispevek podjetja CNU je konkreten, dejanski in ne vključuje državne pomoči

- (60) Romunija je v preglednici 4 predložila podrobno razčlenitev virov prihodkov podjetja CNU:

Preglednica 4

Viri prihodkov podjetja CNU

Zneski v milijonih RON	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SNN – HG		[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
% skupnih prihodkov podjetja CNU		[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
SNN – odpadki	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Uprava ANRSPS skupaj	[...]						
Podjetje Conversmin skupaj	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Drugi prihodki od najemnin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Skupaj	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Operativni stroški	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Denarni tokovi iz poslovanja	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Vir: Priloga 14 k tretjemu načrtu prestrukturiranja (podjetje *Copenhagen Economics*).

- (61) Kot je prikazano v zgornji preglednici, Romunija trdi, da ima podjetje CNU tri glavne stranke: podjetji SNN in Conversmin ter upravo ANRSPS. Romunija je tudi podrobno opisala odnose med podjetjem CNU in temi tremi strankami, da bi dokazala, da je treba lastni prispevek podjetja CNU, ki izhaja iz teh prihodkov, šteti za konkretnega in dejanskega ter takega, ki ne vključuje državne pomoči.
- (62) Prvič, kakor je opisano v uvodni izjavi 53, je podjetje CNU vzpostavilo novo sodelovanje s podjetjem SNN, ki je vključeno v zakon št. 193/2018. V skladu s členom 2 tega zakona bo podjetje CNU v Romuniji proizvajalo UO_2 , potreben za romunske reaktorje CANDU, s katerimi upravlja podjetje SNN. Poleg tega ima podjetje CNU v skladu s členom 2(4) istega zakona izključno pravico do storitev predelave in shranjevanja U_3O_8 v Romuniji.
- (63) Cene obeh dejavnosti, ki jih izvaja podjetje CNU (tj. prodaja UO_2 in predelava U_3O_8), so regulirane in določene s sklepom vlade. V sklepu vlade št. 126/2019 je navedeno, da se cena teh storitev določi na podlagi dejanskih stroškov podjetja CNU.

- (64) Člen 2(4) sklepa vlade št. 126/2019 določa nekatere omejitve regulirane cene, da bi se po navedbah Romunije zagotovila skladnost te cene s tržnimi načeli. Natančneje, cena UO_2 ne sme biti višja od vsote naslednjih treh elementov: šestmesečnega povprečja dolgoročne mednarodne cene U_3O_8 , stroškov predelave in 4-odstotne stopnje dobička. Poleg tega člen 2(5) določa, da se bodo zmanjšanja stroškov, ki izhajajo iz večje učinkovitosti dejavnosti podjetja CNU in jih potrdi neodvisni revizor, delila s kupcem, saj se bo 50 % preneslo v znižanje cen za podjetje SNN⁽¹⁹⁾. Zmanjšanja stroškov, ki niso povezana z večjo učinkovitosti, se v celoti prenesejo v cene. Po mnenju Romunije ta mehanizem delitve stroškov zagotavlja zadostno spodbudo za podjetje CNU, da bi sčasoma postalo učinkovitejše.
- (65) Romunija je predložila tudi analizo treh komponent cene UO_2 . Kar zadeva šestmesečno povprečje dolgoročne mednarodne cene za U_3O_8 , je bilo za naslednje obdobje ocenjeno na 351 RON/kg (74 EUR/kg). Stroški predelave, ki vodijo v proizvodnjo UO_2 , po navedbah Romunije znašajo približno [...] RON/kg ([...] EUR/kg). Ta cenovna komponenta že vključuje 5-odstotno stopnjo dobička in temelji na količini [...] ton_U za UO_2 v 10-mesečnem obdobju dela. Zadnji element enačbe je 4-odstotna stopnja dobička, za katero Romunija meni, da je konservativna izbira v primerjavi s povprečnimi stroški kapitala panoge. Romunija je navedla, da je to stopnjo mogoče primerjati s stroški kapitala, uporabljenega za izgradnjo jedrske elektrarne Paks II, ki so znašali [7,5–8,5 %] in jih je ocenila Komisija⁽²⁰⁾. Po mnenju Romunije to potrjujejo tudi stroški kapitala za rudarsko dejavnost, ki jih je mogoče oceniti nad 9 %.
- (66) S kombinacijo zadevnih treh komponent iz uvodne izjave 65 se dobi vrednost približno [...] RON/kg ([...] EUR/kg) za ceno dobave UO_2 , ki jo podjetje CNU zagotovi podjetju SNN.
- (67) Romunija je navedla tudi, da je podjetje CNU za leto 2018 s podjetjem SNN podpisalo pogodbo v višini 24,3 milijona RON (5,1 milijona EUR), za leto 2019 pa si je že zagotovilo predplačilo za zagotovitev kontinuitete proizvodnje. Podjetje CNU ima s podjetjem SNN sklenjene tudi letne pogodbe za predelavo materialov, ki vsebujejo naravni uran, vrednost pogodbe za leto 2018 pa je znašala 4,7 milijona RON (1,0 milijona EUR) z možnostjo vsakoletnega podaljšanja.
- (68) Drugič, Romunija glede pogodb med podjetjem CNU in upravo ANRSPS ugotavlja, da se podrobnosti štejejo za zaupne podatke.
- (69) Tretjič, podjetje CNU za podjetje Conversmin zagotavlja storitve vzdrževanja v skladu z letnimi pogodbami, ki se samodejno podaljšajo.
- (70) Glede na navedeno Romunija meni, da je prispevek podjetja CNU konkreten, dejanski in ne vsebuje pomoči.

3.3.2 S tretjim načrtom prestrukturiranja se bo obnovila dolgoročna sposobnost preživetja podjetja CNU

- (71) Tretji načrt prestrukturiranja se delno financira s tremi glavnimi ukrepi pomoči: preoblikovanjem pomoči za reševanje v pomoč za prestrukturiranje, pomočjo za zaprtje rudnika v Crucea-Botusani in nekaterimi naložbenimi ukrepi, kot je odprtje novega rudnika v Tulghes-Grintiesu ali prenova obrata v Feldioari.
- (72) Romunski organi so v zvezi z zahtevo Komisije v sklepu o začetku postopka glede naložbene študije za rudnik v Tulghes-Grintiesu, ki je bila podlaga za predpostavko Romunije iz prvotnega načrta prestrukturiranja, predložili naslednje elemente: Romunija trdi, da odločitev o odprtju novega rudnika temelji na predhodnih študijah iz let 1986 in 2004 ter zlasti leta 2011; tudi če so romunski organi študijo iz leta 2011 šteli za zaupne informacije in je kot take niso posredovali Komisiji, Romunija meni, da so predpostavke iz načrta celo konservativne, saj je načrtovano, da se bodo vsaj v prvih desetih letih izkoriščale rezerve na površju in ne pod zemljo, zaradi česar bo pridobivanje cenejše. Študija izvedljivosti, ki so jo romunski organi naročili pri podjetju Cepromin SA, naj bi bila na voljo šele novembra 2019.

⁽¹⁹⁾ Člen 2(5) sklepa vlade določa, da „bodo zmanjšanja stroškov, ki izhajajo iz večje učinkovitosti dejavnosti podjetja CNU in jih kot take potrdi neodvisni revizor [...], razdeljena na naslednji način: 50 % zneska bo pripoznanega v ceni kot povečan dobiček, 50 % pa bo pomenilo znižanje cene“.

⁽²⁰⁾ Glej Sklep Komisije z dne 6. marca 2017, SA.38454 (2015/C) – *Morebitna pomoč za jedrsko elektrarno Paks* (UL L 317, 1.12.2017, str. 45).

- (73) Kar zadeva tehnološke prilagoditve obrata v Feldioari v zvezi s predelavo, rafiniranjem in izkoriščanjem rudarskih odpadkov, so romunski organi navedli, da je namen zmanjšati stroške predelave uranove rude s posodobitvijo tehnološkega toka, zaradi česar se bodo povečali dohodki od predelave.
- (74) Romunija je pojasnila tudi, da je iz preglednice 4 razvidno, da se bodo s predlaganim načrtom zagotovili zadostni denarni tokovi za kritje lastnega prispevka podjetja CNU, saj bi zahtevani lastni prispevek znašal približno 178 milijonov RON, vsota pričakovanih denarnih tokov iz poslovanja v obdobju 2017–2023 pa je večja od 250 milijonov RON (52,7 milijona EUR).
- (75) Romunija je predložila tudi podrobno preglednico načrtovanih zmanjšanj stroškov glede na lokacijo dejavnosti, kot je prikazano v preglednici 5. Iz te preglednice je razvidno, da bodo glavna zmanjšanja stroškov po navedbah Romunije izhajala iz okrožja Suceava, kjer je sedanji rudnik v Crucea-Botusani.

Preglednica 5

Stroški na lokacijo

Stroški (v milijonih RON)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Stroški na lokacijo							
Centralna lokacija	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Feldioara	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Suceava	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stei	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Oravita	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Stroški skupaj	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Amortizacija skupaj	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Operativni stroški skupaj	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Vir: Priloga 14 k tretjemu načrtu prestrukturiranja (podjetje *Copenhagen Economics*).

- (76) Romunija je pojasnila tudi, da ocene v tretjem načrtu prestrukturiranja temeljijo na trenutnih cenah urana, vendar njene lastne raziskave kažejo pozitivne obete na trgu urana v bližnji prihodnosti. Po navedbah Romunije so različni viri (kot je podjetje S&P Global Market Intelligence) podali podobne napovedi. Povprečje med napovedmi kaže, da naj bi se cena urana v obdobju 2018–2020 zvišala za 40 %. Romunija se sklicuje tudi na prejšnji sklep Komisije, v katerem je ugotovljen tržni konsenz, da si bodo cene jedrskih snovi srednjeročno opomogle ⁽²¹⁾.
- (77) Romunija nato trdi, da so splošni rezultati dobičkonosnosti odporni na znatne spremembe v predpostavkah ali tržnih pogojih. Po mnenju Romunije bi podjetje CNU moralo biti sposobno zagotoviti lastni prispevek, ki bo zadostoval za kritje naložbenih potreb pri prestrukturiranju, tudi če bi bilo treba predvidene naložbe povečati za 25 % ali če bi se denarni tokovi zmanjšali za podoben odstotek.

3.3.3 Pomoč za prestrukturiranje iz tretjega načrta prestrukturiranja ne bo izkrivljala konkurence

- (78) Romunija je najprej poudarila, da se je znesek pomoči za prestrukturiranje zmanjšal za 60 % v primerjavi s prvotnim načrtom prestrukturiranja ter da bo to zmanjšanje znatno omejilo vpliv na konkurenco in trgovino.
- (79) Romunija je nato navedla, da se zdijo trgi urana globalni (tako v zgornjem delu verige (pridobivanje) kot v spodnjem delu verige (dejavnosti rafiniranja/predelave)), zato je lahko učinek pomoči, ki znaša manj kot 40 milijonov EUR, le minimalen. Romunski organi so v podporo temu pojasnili, da Romunija zagotovi manj kot 0,1 % svetovne proizvodnje urana.

⁽²¹⁾ Glej uvodno izjavo 231 Sklepa Komisije z dne 10. januarja 2017, SA 44727 (2016/C), Pomoč za prestrukturiranje podjetju Areva (UL L 155, 17.6.2017, str. 23).

- (80) Poleg tega je podjetje CNU edini proizvajalec UO_2 v Evropi, ki uporablja tehnologijo CANDU, in eno od le dveh podjetij na svetu, ki proizvajata neobogateni naravni UO_2 . Romunija je pojasnila še, da je povpraševanje po neobogatenem UO_2 premajhno, da bi spodbudilo zadostno prodajo, zaradi katere bi bila preusmeritev v tehnologiji dobičkonosna in bi kot taka lahko spodbudila sedanjega proizvajalca obogatene UO_2 , da vstopi na ta novi trg.
- (81) Po mnenju Romunije bi se lahko zaradi izstopa podjetja CNU s trga urana povečala odvisnost podjetja SNN od zunanjih dobaviteljev UO_2/U_3O_8 . Romunija pričakuje, da bodo v primeru izgube nadzora nad celotnim jedrskim gorivnim ciklom zunanji dobavitelji UO_2/U_3O_8 in zlasti podjetje Cameco, ki bi postalo edini razpoložljivi dobavitelj predelane urana v obliki UO_2 s certifikatom CANDU v Romuniji, izkoristili to situacijo. Znatno bi zvišali cene izdelkov, ki bi jih dobavili podjetju SNN, in povečali svoj dobiček. Ta situacija bo vplivala na dolgoročno sposobnost preživetja nacionalnega jedrskega operaterja, kar bo imelo negativne posledice za energetska varnost Romunije.
- (82) Nazadnje Romunija poudarja, da ni nobenega izvedljivega strukturnega izravnalnega ukrepa, ki bi ga bilo mogoče sprejeti, ne da bi bila poleg sposobnosti preživetja podjetja ogrožena tudi njegova osnovna dejavnost. Romunija poudarja, da je Komisija že v prejšnjih sklepih sprejela, da bi lahko vsako dodatno zmanjšanje obsega dejavnosti ogrozilo možnosti podjetja, da si opomore, ne da bi se pri tem konkurentom omogočile pomembnejše tržne priložnosti, kot v Odločbi C10/2006 o prestrukturiranju podjetja Cyprus Airways.

4. OCENA POMOČI

4.1 Obstoj pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (83) Člen 107(1) PDEU določa, da je, „[r]azen če Pogodbi ne določata drugače, [...] vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami“.
- (84) Iz tega sledi, da se ukrep lahko šteje za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, če so izpolnjena naslednja kumulativna merila: (i) ukrep je odobrila država in financira se iz državnih sredstev; (ii) ukrep podjetju zagotavlja gospodarsko prednost; (iii) ukrep je selektiven, tj. daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga ter (iv) ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.
- (85) Komisija bo v oddelku 4 ocenila ukrepe pomoči, kakor so jih romunski organi predložili v tretjem načrtu prestrukturiranja (za vse podrobnosti glej preglednico 3), ki so:
- (a) pretvorba (z odpisom dolga) podaljšane posojila za reševanje v pomoč za prestrukturiranje v višini 60,4 milijona RON (12,7 milijona EUR) in
- (b) trije sklopi državnih nepovratnih sredstev v skupnem znesku 117,9 milijona RON (24,9 milijona EUR) za podporo naložbam podjetja CNU v posodobitev obrata v Feldioari, začetek izkoriščanja rudnika v Tulghes-Grintiesu in zaprtje rudnika v Crucea-Botusani.
- (86) Komisija pred preverjanjem, ali ti ukrepi vključujejo državno pomoč v skladu s členom 107(1) PDEU, ugotavlja, da po mnenju Romunije pretvorba podaljšane posojila za reševanje v pomoč za prestrukturiranje (v nadaljnjem besedilu: odpis posojila za reševanje), pa tudi trije zgoraj navedeni sklopi državnih nepovratnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: državna nepovratna sredstva) vključujejo državno pomoč.

4.1.1 Državna sredstva in pripisljivost državi

- (87) Da bi se ukrepi šteli za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, (a) se morajo financirati iz državnih sredstev, in sicer neposredno ali posredno prek posrednika, ki deluje na podlagi dodeljenih pooblastil, in (b) jih mora biti mogoče pripisati državi.
- (88) Zaradi odpisa posojila za reševanje državi posojilo za reševanje, ki ga je dodelila iz svojega proračuna in bi ji ga podjetje CNU moralo vrniti, ne bo povrnjeno. Zato ta ukrep vključuje državna sredstva. Ker mora to odločitev sprejeti romunska država, je ukrep mogoče pripisati državi. Tudi državna nepovratna sredstva se bodo financirala iz državnega proračuna in neposredno izhajajo iz odločitve, ki jo sprejme romunska država. Tudi te ukrepe je zato mogoče nedvomno pripisati državi in se financirajo iz državnih sredstev.

4.1.2 *Selektivnost*

- (89) Da bi se ukrep štel za državno pomoč, mora biti selektiven, tako da daje prednost posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.
- (90) Odpis posojila za reševanje in državna nepovratna sredstva so na voljo samo podjetju CNU in zato niso del splošnega ukrepa, ki bi bil na voljo vsem podjetjem, dejavnim v sektorju pridobivanja in predelave mineralov ali v drugih sektorjih v Romuniji. Poleg tega se je izredni odlok vlade št. 65/2016 o vzpostavitvi pravnega okvira za dodelitev pomoči za reševanje nanašal samo na podjetje CNU in se ne uporablja za druga podjetja, ki podjetju CNU konkurirajo ali nameravajo konkurirati pri zagotavljanju predelave urana. Kot je navedlo Sodišče, v primerih, ki se nanašajo na individualno pomoč, opredelitev gospodarske prednosti načeloma omogoča domnevo, da je ukrep selektiven ⁽²²⁾. Zato so odpis posojila za reševanje in državna nepovratna sredstva selektivni.

4.1.3 *Gospodarska prednost*

- (91) Prednost v smislu člena 107(1) PDEU je vsaka gospodarska korist, ki je podjetje ne bi moglo pridobiti pod običajnimi tržnimi pogoji, tj. brez posredovanja države ⁽²³⁾.
- (92) Odpis posojila za reševanje v višini 62 milijonov RON (13,1 milijona EUR) bi podjetju CNU koristil, saj bi sredstva, ki bi bila sicer potrebna za vračilo posojila, lahko uporabilo za druge namene. Noben upnik v tržnem gospodarstvu se ne bi strinjal z odpisom dolga v zvezi z njegovo celotno terjatvijo do določenega podjetja brez kakršne koli možnosti nadomestila ali izterjave v primerjavi z možnostjo vsaj delne izterjave kot del stečajne mase podjetja v primeru stečaja. Nazadnje, podjetje CNU pod temi pogoji ne bi moglo pridobiti sredstev na trgu, zato mu odpis posojila za reševanje zagotavlja prednost.
- (93) Državna nepovratna sredstva, načrtovana v korist podjetja CNU, so neodplačni finančni instrumenti, ki na finančnih trgih niso na voljo, ker vlagatelju ne zagotavljajo nobenega nadomestila, pričakovanj ali pravice do prihodnjih finančnih dobičkov. Podjetje CNU pod temi pogoji ne bi moglo pridobiti sredstev na trgu. Državna nepovratna sredstva zato podjetju CNU zagotavljajo prednost.

4.1.4 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino med državami članicami*

- (94) Če pomoč, ki jo dodeli država članica, okrepi položaj nekega podjetja v primerjavi z drugimi podjetji, ki konkurirajo v trgovini znotraj Unije, je treba za zadnjenavedene šteti, da jih je ta pomoč prizadela ⁽²⁴⁾. Zadostuje, da prejemnik pomoči konkurira drugim podjetjem na trgih, odprtih za konkurenco ⁽²⁵⁾.
- (95) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 9 in 10, je podjetje CNU dejavno zlasti v dveh fazah proizvodnega cikla urana: od rudarjenja do proizvodnje rumene pogače in nato od rumene pogače do proizvodnje UO₂.
- (96) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 20–22, je rumena pogača tržni izdelek, ki ga ponuja več podjetij, trg, na katerem deluje podjetje CNU, pa je globalen in odprt za konkurenco. Natančneje, podjetje CNU se dejansko srečuje z resnično in neposredno konkurenco evropskega podjetja Orano, ki je predlagalo, da izpolni potrebe podjetja SNN glede rumenega kolača, in potencialno konkurenco akterjev iz EU, ki v EU načrtujejo rudnike na Finskem, Madžarskem in v Španiji.

⁽²²⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 4. junija 2015 v zadevi C-15/14 P, Komisija proti MOL, ECLI:EU:C:2015:362, točka 60.

⁽²³⁾ Sodba Sodišča z dne 11. julija 1996 v zadevi C-39/94, SFEI in drugi, ECLI:EU:C:1996:285, točka 60; sodba Sodišča z dne 29. aprila 1999 v zadevi C-342/96, Španija proti Komisiji, ECLI:EU:C:1999:210, točka 41.

⁽²⁴⁾ Glej zlasti sodbo Sodišča z dne 17. septembra 1980 v zadevi 730/79, Philip Morris Holland BV proti Komisiji Evropskih skupnosti, EU: C:1980:209, točka 11; sodbo Sodišča (šesti senat) z dne 22. novembra 2001 v zadevi C-53/00, Ferring SA proti Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), EU:C:2001:627, točka 21; sodbo Sodišča (šesti senat) z dne 29. aprila 2004 v zadevi C-372/97, Italijanska republika proti Komisiji Evropskih skupnosti, EU:C:2004:234, točka 44.

⁽²⁵⁾ Zadeva T-214/95, Het Vlaamse Gewest proti Komisiji, ECLI:EU:T:1998:77.

- (97) Kar zadeva UO_2 , je v uvodni izjavi 23 pojasnjeno, da uranov dioksid ni specifičen izdelek, ki bi ga proizvajalo le podjetje CNU, ampak je tudi vmesni izdelek v proizvodni verigi obogatene UO_2 . Poleg konkurence podjetja Cameco in potencialne konkurence drugih proizvajalcev UO_2 v državah z reaktorji CANDU (glej uvodno izjavo 23) je treba opozoriti tudi na informativno poročilo obrata podjetja Orano v Malvesiju, v katerem je navedeno, da je podjetje Orano dobilo potrebna dovoljenja za namestitev opreme, ki bo omogočila proizvodnjo 300 ton UO_2 letno za prodajo francoskim strankam ali na mednarodnem trgu ⁽²⁶⁾. Zato bi se lahko s to novo zmogljivostjo v celoti zadostilo letnemu povpraševanju podjetja SNN po UO_2 .
- (98) Podjetju CNU se z zakonom nikakor ne preprečujeta dobava blaga ali opravljanje storitev v drugih državah članicah.
- (99) Prav tako podjetje CNU spremlja in upravlja zaprte rudnike urana v Romuniji. Dejavnost lahko opravljajo tudi druge rudarska podjetja, ki se ukvarjajo z zapiranjem in upravljanjem rudnikov drugje v Uniji.
- (100) Komisija je zato sklenila, da obstaja trgovina znotraj Unije za izdelke, s katerimi podjetje CNU trguje ali jih proizvaja, in storitve, ki jih opravlja. Načrtovana pomoč, ki podjetju CNU omogoča, da ostane na trgu, bi lahko izboljšala njegov konkurenčni položaj na notranjem trgu in njegovim konkurentom preprečila, da deloma ali v celoti prevzamejo njegove dejavnosti. Zato izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

4.1.5 Sklepna ugotovitev o prisotnosti pomoči

- (101) Komisija je glede na navedeno sklenila, da odpis posojila za reševanje in državna nepovratna sredstva, s katerimi namerava Romunija financirati stroške tretjega načrta prestrukturiranja podjetja CNU v višini 178,3 milijona RON (37,6 milijona EUR), pomenijo državno pomoč na podlagi člena 107(1) PDEU, zato bo ocenila zakonitost in združljivost te pomoči z notranjim trgovom.

4.2 Zakonitost pomoči

- (102) Komisija ugotavlja, da je Romunija umaknila svoje načrte glede državne pomoči v obliki nepovratnih sredstev v višini 75,5 milijona RON, subvencije za tekoče poslovanje v višini 213 milijonov RON in pretvorbe dolga podjetja CNU, ki je 30. marca 2017 znašal 13,3 milijona RON, v delnice v lasti romunske države, priglašene v prvotnem načrtu prestrukturiranja. Romunija je potrdila, da ti ukrepi niso bili izvedeni. Zato ocena Komisije o teh treh ukrepih ni pomembna.
- (103) Kar zadeva preostala priglašena ukrepa pomoči, kakor sta opisana v uvodni izjavi 57, in glede na dejstvo, da se je Romunija zavezala, da posojila za reševanje ne bo odpisala in državnih nepovratnih sredstev ne bo dodelila, dokler Komisija ne sprejme končne odločitve, je obveznost mirovanja iz člena 108(3) PDEU izpolnjena, ukrepa pa se štejeta za zakonita ne glede na njuno oceno združljivosti.
- (104) Posojilo za reševanje se ni izvedlo pred sklepom Komisije o pomoči za reševanje, zato ob odobritvi ni pomenilo nezakonite državne pomoči. Vendar je bil ukrep zaradi prekomernega podaljševanja in neplačevanja, ki presega šestmesečno obdobje, za katero je bil odobren, nezakonit.

4.3 Združljivost pomoči in pravna podlaga za oceno

- (105) PDEU določa pogoje, pod katerimi se lahko pomoč razglasi za združljivo z notranjim trgovom. Komisija lahko na podlagi člena 107(3)(c) PDEU odobri državno pomoč, če je dodeljena za spodbujanje razvoja nekaterih gospodarskih sektorjev in če ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Komisija bo glede na naravo zadevne državne pomoči ob ustreznem upoštevanju Pogodbe Euratom proučila, ali je državna pomoč združljiva z notranjim trgovom glede na določbe smernic za reševanje in prestrukturiranje.

⁽²⁶⁾ Informacije so bile pridobljene s spletnega mesta https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, str. 13, obiskano 23. septembra 2019.

- (106) Z oceno združljivosti pomoči za prestrukturiranje v podporo tretjemu načrtu prestrukturiranja je treba ugotoviti, ali informacije, zbrane v postopku, odpravijo pomisleke, izražene v sklepu o začetku postopka. V oceni so v ta namen obravnavani trije glavni pomisleki iz zadevnega sklepa v zvezi z združljivostjo ukrepov za prestrukturiranje, opisanih v tretjem načrtu prestrukturiranja, z notranjim trgom, in sicer glede (i) prisotnosti konkretnega in dejanskega lastnega prispevka upravičenca, ki ne vsebuje pomoči, (ii) obnove dolgoročne sposobnosti preživetja in (iii) odsotnosti smiselnih izravnalnih ukrepov.

4.3.1 Upravičenost podjetja CNU do pomoči za prestrukturiranje na podlagi smernic za reševanje in prestrukturiranje

- (107) Korist od pomoči za reševanje ali prestrukturiranje lahko imajo le podjetja v težavah, kakor so opredeljena v točki 20 smernic za reševanje in prestrukturiranje, ki niso dejavna v sektorju premogovništva ali jeklarskem sektorju, kakor sta opredeljena v točkah 15 in 16 smernic.
- (108) Kot je navedeno v sklepih o pomoči za reševanje in o začetku postopka, je podjetje CNU izpolnjevalo merila za to, da se šteje za podjetje v težavah v skladu s točko 20 smernic za reševanje in prestrukturiranje (glej uvodno izjavo 33 sklepa o pomoči za reševanje) ⁽²⁷⁾, in ni dejavno v sektorju premogovništva ali jeklarskem ali bančniškem sektorju, zato lahko ima korist od pomoči za prestrukturiranje.

4.3.2 Prisotnost konkretnega in dejanskega lastnega prispevka podjetja CNU, ki ne vsebuje pomoči

- (109) V skladu s točko 62 smernic za reševanje in prestrukturiranje morajo upravičenec do pomoči, njegovi delničarji ali upniki ali poslovna skupina, ki ji upravičenec pripada, ali novi vlagatelji k stroškom prestrukturiranja prispevati pomemben delež iz lastnih virov. V skladu s točko 64 bi lastni prispevek, ki bi se za veliko podjetje, kot je CNU, štel za ustreznega, znašal najmanj 50 % stroškov prestrukturiranja.
- (110) Poleg tega je v skladu s točko 63 smernic za reševanje in prestrukturiranje pomembno tudi, da je ta prispevek konkreten, čim višji, ne vsebuje pomoči in izključuje pričakovane prihodnje dobičke.
- (111) To ključno merilo združljivosti iz smernic za reševanje in prestrukturiranje temelji na dejstvu, da je pomoč za reševanje in prestrukturiranje ena od najbolj izkrivljajočih vrst državnih pomoči. Podpora podjetjem v težavah ovira normalno tržno dinamiko, ki bi manj učinkovita podjetja izrinila iz poslovanja. Zato je znaten lastni prispevek ocenjen kot znak, da trgi verjamejo v izvedljivost obnove sposobnosti preživetja in dejavno podpirajo načrt prestrukturiranja.
- (112) Romunija je v tretjem načrtu prestrukturiranja predložila lastni prispevek v višini 178,1 milijona RON (37,6 milijona EUR), ki naj bi predstavljal 50 % vseh stroškov prestrukturiranja (glej oddelek 3.3.1). Viri prihodka so: (i) pogodbe s podjetjem SNN za zagotavljanje UO₂, (ii) pogodbe s podjetjem SNN za obdelavo odpadkov, (iii) pogodbe z upravo ANRSPS, (iv) pogodbe s podjetjem Conversmin in (v) drugi manjši prihodki (glej preglednico 4).
- (113) Komisija je med analizo, ali lastni prispevek ne vsebuje pomoči, ugotovila, da s prispevkom očitno ni sodeloval noben vlagatelj v tržnem gospodarstvu ali komercialna banka, ki bi prevzela tveganje predhodnega financiranja prodaje podjetju SNN ali zagotovila tržno posojilo ali svež kapital za financiranje dela stroškov prestrukturiranja. Nasprotno, ugotovila je, da vsi predlagani viri lastnega prispevka zajemajo prihodke na podlagi pogodb z javnimi upravami in podjetji v državni lasti.
- (114) Romunija ni predložila nobenega podpornega dokumenta ali dokaza o tržni skladnosti načrtovanih pogodb in cen uprave ANRSPS, tj. javne uprave, s podjetjem CNU, ki bi lahko odpravil pomisleke iz sklepa o začetku postopka (uvodna izjava 51). Enako velja za pogodbe s podjetjem Conversmin: Romunija je predložila podatke o preteklih in sedanjih pogodbah, vendar ni dokazala, da te pogodbe in z njimi povezani prihodki ne vsebujejo pomoči in da je cena tržna.
- (115) Pomembneje je, da bo glavni vir prihodkov podjetja CNU (približno 80 %) za stroške prestrukturiranja po besedah Romunije izviral iz pogodb za UO₂, ki naj bi se sklenile med podjetjema CNU in SNN pri izvajanju novega sprejetega zakona št. 193/2018 in priloženega sklepa vlade (kakor je opisano v uvodni izjavi 53). Komisija bo zato najprej ocenila, ali se za te prihodke – zlasti od prodaje podjetju SNN – lahko šteje, da ne vsebujejo pomoči. V ta namen bo Komisija upoštevala enake razloge in merila, kot jih je analizirala v oddelku 4.1.

⁽²⁷⁾ Podjetje CNU je imelo v skladu z računovodskimi izkazi na dan 31. decembra 2015 negativen lastniški kapital in je izpolnjevalo merila na podlagi romunskega prava za uvedbo kolektivnega postopka zaradi insolventnosti na zahtevo svojih upnikov.

4.3.2.1 Ocena prihodkov, ki jih je podjetje CNU prejelo od podjetja SNN za zagotavljanje UO₂

- (116) Analiza prihodkov podjetja CNU iz prodaje UO₂ podjetju SNN, zagotovljena v tem oddelku, je namenjena le preverjanju skladnosti s točko 63 smernic za reševanje in prestrukturiranje, v skladu s katero prispevek upravičenca k stroškom prestrukturiranja ne sme vsebovati pomoči.
- (117) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 12, ima romunska država prek ministrstva za energijo v lasti 82,5 % osnovnega kapitala podjetja SNN. Iz tega sledi, da velik delež sredstev, ki jih je podjetje SNN preneslo na podjetje CNU kot plačilo za pogodbe, ki jih je treba izvršiti v okviru novega zakona o monopolu, dejansko izvira iz državnih sredstev in da so sredstva podjetja SNN pod nadzorom romunske države.
- (118) V skladu z ustaljeno sodno prakso zmožnost države, da nadzoruje javno podjetje, ki sodeluje pri odobritvi ukrepa, ne upravičuje samodejno domneve, da se lahko njegovi ukrepi in poslovne odločitve pripisujejo državi. Sodišče Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) je pojasnilo, da je treba sredstva javnega podjetja šteti za državna sredstva in da se za ukrepe v zvezi z njimi šteje, da jih je mogoče pripisati državi, če lahko država z izvajanjem prevladujočega vpliva nad takim podjetjem usmerja uporabo njegovih sredstev ⁽²⁸⁾. Sodišče je zagotovilo kazalnike za določitev pripisljivosti, ki med drugim vključujejo intenzivnost nadzora, ki ga javni organi izvajajo nad upravljanjem podjetja, ali kateri koli drug kazalnik, ki kaže, da so javni organi sodelovali pri sprejetju ukrepa.
- (119) Komisija je ugotovila zlasti, da je bil zakon št. 193/2018, v skladu s katerim je moralo podjetje SNN kupovati od podjetja CNU, sprejet v parlamentu (glej uvodno izjavo 53). Zaradi tega zakona bo moralo podjetje SNN od podjetja CNU kupiti UO₂ na podlagi dejanskih stroškov rafiniranja, ki jih bo imelo podjetje CNU, ne glede na donosnost posla za podjetje SNN, zlasti v primerjavi z alternativno dobavo UO₂, na primer od kanadskega podjetja Cameco. Iz tega je jasno razvidno, da pogodbe za dobavo med podjetjema SNN in CNU v skladu s tem zakonom niso tržne neodvisne poslovne odločitve podjetja SNN, ampak bodo rezultat izvajanja zakonodajne pristojnosti romunske države. To pomeni, da je romunska država tista, ki na koncu odločilno vpliva na odločitev podjetja SNN, da bo sklenilo pogodbo o nakupu UO₂ od podjetja CNU, in povezane pogoje navedene pogodbe (zlasti njeno ceno).
- (120) Komisija je v podobnih okoliščinah sklenila, da so dolgoročne pogodbe v zvezi z nakupom električne energije podjetja Hidroelectrică, tj. javnega podjetja pod nadzorom romunske države (80 % delnic), od drugih javnih podjetij S.C. Termoelectrică S.A. in S.C. Electrocentrale Deva S.A., ki so jih spodbudili državni organi, vključevale državna sredstva in jih je mogoče pripisati državi ⁽²⁹⁾. V zadevnem primeru je pripisljivost državi še bolj očitna in neposredno vzpostavljena, glede na to, da bi vsaka druga dobava UO₂ – razen v primeru, ko podjetje CNU ne bi moglo izvesti dobave – kršila zakon št. 193/2018, ki ga je država sprejela za pogodbeno razmerje med podjetjema SNN in CNU, ki neposredno izhaja iz romunskega prava.
- (121) Komisija je ugotovila tudi, da je ta sklep okrepljen s pomenom vloge države pri upravljanju podjetja SNN (glej uvodno izjavo 12), ki zagotavlja, da organi odločanja podjetja SNN obveznost, ki mu je naložena z zakonom, izvajajo v praksi: dejansko sedem članov izvršilnega odbora podjetja SNN ⁽³⁰⁾ imenuje skupščina delničarjev, v kateri ima država zaradi svojega deleža v podjetju SNN večino. Upravni odbor je pristojen zlasti za imenovanje in odstavitev direktorjev podjetja SNN in nadzor nad njihovo dejavnostjo.
- (122) Zato je Komisija sklenila, da obstajajo neposredni dokazi, ki kažejo, da je sklenitev pogodb in njihovo izvajanje mogoče pripisati romunski državi. Poleg tega je Komisija ob upoštevanju, da sklepanje in izvajanje pogodb vključujeta prenos sredstev podjetja SNN (kot plačilo podjetju CNU), ki je kupec pod nadzorom države, sklenila, da ta načrtovani novi ukrep vključuje državna sredstva (glej uvodni izjavi 116 in 118).

⁽²⁸⁾ Zadeva C-482/99, Francoska republika proti Komisiji (Stardust Marine), Recueil 2002, str. I-4397.

⁽²⁹⁾ Glej Sklep Komisije z dne 20. aprila 2015 o nezdržljivi pomoči prek ugodnejših cen v pogodbah med podjetjem Hidroelectrică S.A. in trgovcema s termalno energijo (SA.33475 (2012/C), uvodna izjava 12 in uvodne izjave 92–100 (UL L 275, 20.10.2015, str. 46). V navedenem primeru so prodajne cene temeljile na stroških, ki jih je določil energetski regulator, pogodbe pa so prodajalcem, ki kupcev niso mogli najti po tržni ceni, omogočile prodajo dela proizvodnje podjetju Hidroelectrică po cenah, precej višjih od tržnih.

⁽³⁰⁾ Glej: najnovejše poročilo podjetja SNN v razdelku „Letna poročila“ na njegovem uradnem spletnem mestu: letno poročilo za leto 2016 je bilo pridobljeno 30. julija 2019, strani 88–96 –<http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2018/01/Raport-Anual-CA-2016-Final-ENGLEZA1.pdf>.

- (123) Zakon št. 193/2018 se nanaša samo na podjetje CNU in ni na voljo drugim podjetjem, ki podjetju CNU konkurirajo ali nameravajo konkurirati pri zagotavljanju predelave urana. Kot je navedlo Sodišče, v primerih, ki se nanašajo na individualno pomoč, opredelitev gospodarske prednosti načeloma omogoča domnevo, da je ukrep selektiven ⁽³¹⁾. Zakon št. 193/2018 in prihodki, ki jih podjetje CNU ustvari pri njegovem izvajanju, so zato očitno selektivni.
- (124) Komisija je glede prednosti ugotovila, da regulativni okvir, oblikovan z zakonom št. 193/2018 in spremljajočim sklepom vlade, podjetju CNU z gotovostjo zagotavlja, da bo podjetju SNN prodalo svojo proizvodnjo UO₂ po ceni, ki krije del njegovih stroškov in mu zagotavlja dobiček. Ta gotovost ni na trgu na voljo nobenemu drugemu podjetju. Brez posredovanja države podjetju CNU ne bi bila zagotovljena prodaja njegove proizvodnje, tako kot mu ni bila zagotovljena pri prejšnji ureditvi, ko je podjetje SNN pogodbe za dobavo UO₂ oddajalo z razpisi. To potrjuje preglednica 1, iz katere je razvidno, da so bile cene, ki jih je ponudilo podjetje CNU, od uvedbe postopka za oddajo javnega naročila vedno znatno višje od cen, ki jih je ponudilo podjetje Cameco. Komisija je zato sklenila, da zakon št. 193/2018 in prihodki, ki jih podjetje CNU ustvari pri njegovem izvajanju, podjetju CNU zagotavljajo prednost.
- (125) Komisija je glede na navedeno sklenila, da prihodki od podjetja SNN za nakup UO₂ vsebujejo pomoč in da zato ne pomenijo ustreznega lastnega prispevka k stroškom prestrukturiranja iz točke 63 smernic za reševanje in prestrukturiranje.
- (126) Komisija je nato ocenila, kakšna bi bila v enakih okoliščinah raven lastnega prispevka podjetja CNU, če se navedeni prihodki od podjetja SNN za predelavo ne bi več upoštevali. Tako dobljeni denarni tokovi iz poslovanja so predstavljeni v preglednici 6 ⁽³²⁾.

Preglednica 6

Dejanski in napovedani finančni rezultati podjetja CNU

V milijonih RON	2017	2018	2019 (f)	2020 (f)	2021 (f)	2022 (f)	2023 (f)
Prihodek	84,1	37,8	12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
(odhodki skupaj)	66,0	44,0	2,7	3,2	3,1	2,8	3,0
Denarni tokovi iz poslovanja skupaj	18,1	-6,2	10,1	12,2	13,4	14,1	14,4
(amortizacije)		14,6	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
(davki – 16-odstotna davčna stopnja, predvidena na podlagi predložitve Romunije)		0,0	0,0	0,2	0,3	0,5	0,5
Neto dobiček		n. r.	-1,2	0,8	1,7	2,4	2,6
Prilagojeni lastniški kapital		115,2 (³³)	114,1	114,8	116,6	119,0	121,6
Donosnost lastniškega kapitala (³⁴)		n. r.	-1,0 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,2 %

⁽³¹⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 4. junija 2015 v zadevi C-15/14 P, Komisija proti MOL, ECLI:EU:C:2015:362, točka 60.

⁽³²⁾ Za ponovni izračun denarnih tokov iz poslovanja je bilo podanih več predpostavk o prihodkih in stroških, kakor jih je predložila Romunija (preglednica 4). Prvič, v zvezi s prihodki se je upoštevala predpostavka, da podjetje CNU prihodkov, povezanih s pogodbo za UO₂ s podjetjem SNN, od leta 2019 ne bi prejelo; prihodki iz let 2017 in 2018 so bili iz obdobja pred zakonom št. 193/2018. Drugič, v izračunih se je konservativno predvidevalo, da bi podjetje CNU nosilo le delež stroškov, povezanih z obratom v Feldioari, ki ustreza deležu prihodkov, ustvarjenih s pogodbo o odpadkih, v primerjavi s skupnimi prihodki, ustvarjenimi s pogodbama o odpadkih in UO₂ s podjetjem SNN od leta 2019. Operativni stroški obstoječega rudnika v Crucea-Botusani od leta 2019 se prav tako niso upoštevali, saj podjetje CNU večine teh stroškov ne bi imelo, če mu ne bi bilo treba proizvajati U₃O₈ za dobavo UO₂ podjetju SNN. Zato ti denarni tokovi iz poslovanja ob odsotnosti pogodbe za UO₂ s podjetjem SNN pomenijo najvišje denarne tokove glede na konservativne predpostavke o obsegu zmanjšanja prihodkov in stroškov: zmanjšanje stroškov bi lahko bilo manjše, če bi podjetje CNU kljub odsotnosti pogodbe za UO₂ s podjetjem SNN še naprej proizvajalo U₃O₈, na primer za interno zalogo.

⁽³³⁾ Na podlagi predložitve romunskih organov (41,3 milijona RON „delniškega kapitala“ in 73,9 milijona RON „drugih rezerv“)

⁽³⁴⁾ Donosnost lastniškega kapitala, donos vložnega kapitala in donos na sredstva so bili izračunani v skladu z metodologijo, ki so jo romunski organi v svoji predložitvi z dne 19. aprila 2019 (Priloga 14) uporabili za finančno leto 2018, in sicer tako, da se je neto dobiček delil z „delniškim kapitalom“, povečanim za „druge rezerve“. Za izračun prilagojenega lastniškega kapitala so se upoštevali kumulativni dobički za vsako leto obdobja prestrukturiranja.

Donos vložnega kapitala		n. r.	-0,8 %	0,4 %	1,3 %	0,7 %	0,9 %
Donos na sredstva		n. r.	-0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,6 %

Vir: izračuni Komisije na podlagi podatkov iz tretjega načrta prestrukturiranja.

- (127) Na podlagi navedenih izračunov in z uporabo vsote denarnih tokov iz poslovanja v obdobju 2017–2023, kot je to storila Romunija, je največji znesek, ki ne vsebuje pomoči in bi ga podjetje CNU lahko prispevalo k načrtu, 76,2 milijona RON (16,1 milijona EUR). Ta znesek predstavlja le 21,4 % predvidenih stroškov prestrukturiranja v višini 365 milijonov RON (77,0 milijona EUR). To je precej pod zahtevano stopnjo minimalnega lastnega prispevka v višini 50 %. V zvezi s tem bi bili, tudi če bi se zaradi utemeljitve domnevalo, da bi podjetje CNU lahko še naprej podajalo podjetju SNN, če bi se uskladilo s tržnimi cenami, prihodki podjetja CNU iz poslovanja nujno hipotetični ter ne bi bili dovolj stabilni in predvidljivi, da bi pomenili konkretni in dejanski vir lastnega prispevka k stroškom prestrukturiranja. Pomisleki, ki jih je Komisija v zvezi s tem izrazila v sklepu o začetku postopka, zato niso odpravljani.
- (128) V skladu s prakso odločanja Komisije pri uporabi smernic za reševanje in prestrukturiranje so različni zadevni upravičenci prispevali s financiranjem, ki ni vsebovalo pomoči, v višini tudi do 73 % ⁽³⁵⁾ takih stroškov in najmanj 44 % ⁽³⁶⁾ stroškov prestrukturiranja (manj kot 50 % se lahko sprejme na območju, ki prejema pomoč, v skladu s členom 107(3)(a) PDEU, kakor je določeno v točki 98 smernic za reševanje in prestrukturiranje). Komisija želi poudariti tudi, da strateška narava jedrske industrije ni bila razlog za ublažitev zahtev glede lastnega prispevka za podjetje Areva, potencialno konkurentko podjetja CNU, pri čemer je bil njen lastni prispevek večji od 50 % ⁽³⁷⁾. Komisija v obravnavanem primeru zato ni opredelila nobenega utemeljenega razloga za odstopanje od pravil in svoje prakse odločanja glede minimalnega zneska lastnega prispevka k stroškom prestrukturiranja.
- (129) Romunija tudi ni predložila utemeljitve v zvezi z navedbo Komisije iz sklepa o začetku postopka (glej uvodno izjavo 50), tj. da Romunija ni pojasnila, zakaj so prihodnji prihodki dejanski viri lastnega prispevka glede na to, da so v skladu s točko 63 smernic za reševanje in prestrukturiranje prihodnji pričakovani dobički, kot so denarni tokovi, izključeni.
- (130) Tudi če bi bili drugi prihodki, razen tistih, ki bi jih podjetje CNU prejelo od podjetja SNN na podlagi pogodbe za dobavo UO₂, konkretni, dejanski in ne bi vsebovali pomoči, česar Romunija ni dokazala, bi ti v vsakem primeru predstavljali le 21,4 % največjega zneska lastnega prihodka (glej uvodno izjavo 127) ter na splošno ne bi zadostovali za to, da bi podjetje CNU izpolnilo zahtevo v zvezi z lastnim prispevkom iz smernic za reševanje in prestrukturiranje. Komisiji zato ni treba sprejeti sklepa glede tega, ali so drugi viri lastnega prispevka, kakor jih je predložila Romunija, konkretni, dejanski in ne vsebujejo pomoči.

4.3.3 Načrt prestrukturiranja in obnova dolgoročne sposobnosti preživetja

- (131) V skladu s točko 45 smernic za reševanje in prestrukturiranje bo Komisija pri pomoči za prestrukturiranje zahtevala, da zadevna država članica predloži izvedljiv, skladen in daljnosežen načrt prestrukturiranja za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja upravičenca. Načrt prestrukturiranja mora omogočiti obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja upravičenca v razumnem časovnem okviru in na podlagi realističnih predvidevanj prihodnjih pogojev poslovanja, pri čemer mora biti izključena vsakršna nadaljnja državna pomoč, ki ni zajeta v načrtu prestrukturiranja. V skladu s točko 48 smernic za reševanje in prestrukturiranje je treba v načrtu prestrukturiranja opredeliti vzroke za težave upravičenca in njegove slabosti ter opisati, kako bodo predlagani ukrepi prestrukturiranja odpravili osnovne težave upravičenca. V skladu s točko 50 je treba za pričakovane rezultate načrtovanega prestrukturiranja predložiti izhodiščni scenarij ter neugodni (ali najslabši možni) scenarij. V skladu s točko 52 smernic za reševanje in prestrukturiranje se dolgoročna sposobnost preživetja doseže, kadar podjetje lahko zagotovi ustrezni pričakovani donos kapitala, potem ko pokrije vse svoje stroške, vključno z amortizacijo in finančnimi dajatvami.

⁽³⁵⁾ Sklep Komisije z dne 25. junija 2018, SA.49214 (2017/N), *Pomoč za prestrukturiranje družbi Semenarna Ljubljana d.o.o.* (UL C 339, 21.9.2018, str. 1).

⁽³⁶⁾ Sklep Komisije z dne 12. maja 2016, SA.40419 (2015/NN), *Pomoč za prestrukturiranje Polzela d.d.* (UL C 258, 15.7.2016, str. 1).

⁽³⁷⁾ Glej Sklep Komisije z dne 10. januarja 2017, SA 44727 (2016/C), *Pomoč za prestrukturiranje podjetju Areva* (UL L 155, 17.6.2017, str. 23).

- (132) Namen tega ključnega pogoja smernic za reševanje in prestrukturiranje je zlasti preprečevanje izkrivljanja konkurence v daljšem obdobju z nedobičkonosnimi, ponavljajočimi se vložki javnih sredstev v podjetja v težavah, ki si v prihodnosti v razumnem časovnem okviru ne bi mogla ponovno zagotoviti samozadostnega in vzdržnega finančnega položaja. V zvezi s tem je Komisija ugotovila, da strateška narava jedrske industrije v drugem primeru, ki je vključeval to industrijo⁽³⁸⁾, ni bila razlog za ublažitev zahtev glede temeljitosti in zanesljivosti načrta prestrukturiranja ter glede obnove dolgoročne sposobnosti preživetja po izvedbi načrta.

4.3.3.1 Pomanjkljivosti načrta prestrukturiranja

- (133) V uvodnih izjavah 54–61 sklepa o začetku postopka so bili izraženi pomisleki glede tega, ali bi podjetje CNU postalo sposobno preživeti brez stalne pomoči (subvencije za poslovanje) in ali bi bil načrtovani novi rudnik na podlagi realističnih predpostavk dobičkonosen. Romunija je v odgovor trdila, da bi glede na finančne napovedi, v skladu s katerimi bi bila v obdobju 2018–2023 donosnost lastniškega kapitala v povprečju 14-odstotna (11,4-odstotna leta 2023), donos vloženega kapitala pa 12,9-odstoten (13,6-odstoten leta 2023), podjetje CNU postalo dolgoročno sposobno preživeti. Vendar Komisija iz razlogov, navedenih v naslednjih uvodnih izjavah, meni, da dolgoročna sposobnost preživetja podjetja CNU ni dokazana.
- (134) Komisija je ugotovila, da Romunija v svoji predložitvi ni pojasnila, zakaj se zdi, da napovedi glede denarnega toka ne zajemajo operativnih ali naložbenih stroškov, povezanih z novim rudnikom, načrtovanim v Tulghes-Grintiesu.
- (135) Komisija je ugotovila tudi, da so bile na podlagi informacij, ki jih je predložila Romunija (glej preglednico 1), cene, ki jih je podjetje CNU predložilo za dobavo serij 120 ton_U UO₂ podjetju SNN v šestmesečnem obdobju med decembrom 2015 in avgustom 2018, v primerjavi s ponudbo podjetja Cameco višje za 39–99 %. Romunija v svojem tretjem načrtu prestrukturiranja ni predložila podrobne, količinsko opredeljene razlage tega, kako bi lahko proizvodni postopki podjetja CNU (v segmentih rudarstva in predelave/rafiniranja) konkurirali podjetju Cameco, s čimer bi podjetje CNU obnovilo dolgoročno sposobnost preživetja na trgu brez nadaljnje državne pomoči ob koncu obdobja prestrukturiranja.
- (136) Komisija je ugotovila še, da je znesek operativnih stroškov, ki bi jih podjetje CNU prevzelo v skladu s tretjim načrtom prestrukturiranja, v razponu od [50–70] milijonov RON ([10,5–14,8] milijona EUR) letno od leta 2020. Ta znesek je približno enak tretjini letnih odhodkov, ki so bili za leto 2023 (196,8 milijona RON) (41,5 milijona EUR) predvideni v prvem načrtu prestrukturiranja, ki ga je predložila Romunija (glej preglednico 1). Romunski organi niso predložili nobene jasne ali prepričljive utemeljitve za to bistveno zmanjšanje operativnih stroškov med navedenima načrtoma: zlasti bi bil v obeh načrtih rudnik v Crucei do leta 2023 v celoti izčrpan; zato se zdi, da zaprtje tega rudnika ne pojasni navedene razlike v operativnih stroških med navedenima načrtoma. Verodostojnost predpostavk v zvezi z operativnimi stroški zato ni dokazana.
- (137) Poleg tega Romunija sploh ni pojasnila osnovnih predpostavk za prihodke, predvidene v načrtu prestrukturiranja od leta 2021, kot so predpostavke glede tega, kakšna bi bila mešanica interno proizvedenega in uvoženega U₃O₈ kot vložka za obrat v Feldioari. Romunski organi tudi niso predložili najslabšega možnega scenarija, kakor je predvideno v točki 50 smernic za reševanje in prestrukturiranje, s podrobno oceno obnove sposobnosti preživetja podjetja tudi pod pesimističnimi predpostavkami. Romunski organi so dejansko le izračunali znesek kumulativnih denarnih tokov iz poslovanja, za katere se šteje, da predstavljajo lastni prispevek v primeru, da bi bili operativni stroški (ali namesto tega naložbeni stroški) večji za 25 %, pri čemer niso utemeljili razlogov za tako predpostavko niti podrobno ocenili učinka, ki bi ga imela na računovodske izkaze podjetja CNU.
- (138) Poleg tega Romunija ni predložila dokazov, da bi bil novi rudnik donosen, kot je bilo izrecno zahtevano v sklepu o začetku postopka. Študija izvedljivosti, ki je bila naročena pri romunskemu svetovalnemu podjetju (Cepromin Deva), naj bi bila končana do novembra 2019. Komisija zato ugotavlja, da je študija o rudniku urana iz leta 2011 (glej uvodno izjavo 72), za katero obžaluje, da je Romunija ni mogla predložiti, tudi če bi bili iz nje odstranjeni morebitni pomisleki glede nacionalne varnosti, v vsakem primeru zastarela in ne zadostuje za ugotovitev glede dobičkonosnosti novega rudnika. Romunija zlasti ni ovrgla ugotovitve Komisije iz sklepa o začetku postopka, da bi načrtovani proizvodni stroški rudnika močno preseglj mednarodno tržno ceno U₃O₈ (glej uvodno izjavo 39).

⁽³⁸⁾ Glej opombo 42.

Komisija na podlagi istega specializiranega vira ugotavlja, da cene urana še naprej ostajajo na nizki ravni, tj. približno 25 USD (22,6 EUR)/lb U_3O_8 ⁽³⁹⁾, kar je precej nižje od proizvodnih stroškov v višini [...] USD ([...] EUR)/lb U_3O_8 , ki ga je Romunija predvidela v svojem prvotnem načrtu prestrukturiranja. Romunija je pojasnila, da bodo proizvodni stroški novega rudnika morda manjši od prvotno predvidenih v načrtu iz leta 2011, saj bi se v prvi fazi izkoriščale le zaloge v odprtih kopih, vendar ni pojasnila, kako bi se to primerjalo s trenutnimi in napovedanimi tržnimi cenami. Poleg tega nova subvencija, uvedena v tretjem načrtu prestrukturiranja (glej uvodno izjavo 57) za kritje stroškov zaprtja rudnika v Crucea-Botusani, kaže, da podjetje CNU ni oblikovalo rezerv za okoljsko obnovo navedenega rudnika. Ker za novi rudnik ni na voljo nobena študija, ni mogoče preveriti, ali so se ti stroški za novi rudnik pravilno upoštevali. To velja tudi za vse druge prihodnje stroške izkoriščanja novega rudnika. Zato je Komisija sklenila, da pomisleki glede novega rudnika iz sklepa o začetku postopka niso odpravljeni.

4.3.3.2 Pomisleki glede obnove dolgoročne sposobnosti preživetja

- (139) Komisija zlasti meni, da izračuni, ki so jih predložili romunski organi, ne dokazujejo obnove sposobnosti preživetja podjetja CNU, ker temeljijo na napačni predpostavki, da podjetje CNU zadovoljivo prispeva k prestrukturiranju svojih dejavnosti. Kot je pojasnjeno zgoraj, Komisija dejansko meni, da prihodki od monopola pri dobavi za zagotavljanje UO_2 podjetju SNN vsebujejo pomoč (glej uvodno izjavo 125). Iz tega sledi, da dolgoročne sposobnosti preživetja ni mogoče obnoviti brez nadaljnje državne pomoči, saj dobava podjetju SNN v okviru monopola ni časovno omejena in naj bi predstavljala večji del prihodkov podjetja CNU v obdobju prestrukturiranja. Podjetje CNU bi v praksi, kakor je prikazano v preglednici 5, kljub pomanjkljivostim v tretjem načrtu Romunije za prestrukturiranje brez tega vira prihodka leta 2023 ustvarilo največ 2,2-odstotno donosnost lastniškega kapitala in 0,9-odstotni donos vloženega kapitala. Ta 2,2-odstotna donosnost je precej manjša od trenutne 5,0-odstotne tržne stopnje za romunsko državno obveznico z desetletno zapadlostjo; ta 2,2-odstotna donosnost je tudi precej manjša od 7,5–8,5-odstotnega donosa vloženega kapitala, kar Romunija ob sklicevanju na sklep v zvezi z elektrarno Paks II (glej uvodno izjavo 65) ocenjuje kot primerno nadomestilo za kapital v tej panogi. Referenčni donos vloženega kapitala, ki ga navaja Romunija, se nanaša na gradnjo in obratovanje jedrske elektrarne, ki vključujeta tveganje, stroške in nadomestila, ki se razlikujejo od tistih pri dobavi jedrskega goriva. Dejavnost podjetja CNU vključuje rudarsko komponento, ki je izpostavljena razvoju cen rumene pogače, in dejavnost pretvorbe v uranov dioksid. Za referenco bi bil zato morda primeren najmanjši ciljni donos vloženega kapitala za podjetje CNU v razponu približno od 7 % do 8,4 %, kar po naključju sovпада z razponom iz predložitve Romunije ⁽⁴⁰⁾. Vsekakor bosta napovedana donosnost lastniškega kapitala in donos vloženega kapitala podjetja CNU ob koncu obdobja prestrukturiranja leta 2023 še naprej precej manjša od stroškov izposojanja Romunije v višini 5 %, če se ne upoštevajo prihodki, ki vsebujejo pomoč. Za podjetje CNU se zato ne more šteti, da bi dolgoročno sposobnost preživetja obnovilo brez nadaljnje pomoči.
- (140) Komisija je podredno ocenila, ali bi se njen sklep glede dolgoročne sposobnosti preživetja spremenil, če bi pričakovani prihodki brez monopola temeljili na prodajah po tržni ceni. Vendar podjetju CNU, če bi dejansko prodajalo in evidentiralo prihodke za proizvodnjo UO_2 po tržnih cenah, iz tega izhajajoč dohodek ne bi omogočil dolgoročne sposobnosti preživetja.
- (141) Po navedbah Romunije trenutna prodajna cena UO_2 dejansko znaša 380 RON/kg (80 EUR/kg) (ponudba podjetja Cameco iz julija 2018), tržna cena za U_3O_8 pa znaša 31,7 USD/lb (350,4 RON/kg_U U_3O_8) na podlagi šestmesečnega preteklega povprečja. Zato bi se kupec na trgu strinjal, da podjetju CNU za zagotavljanje UO_2 na podlagi uvoženega U_3O_8 plača tržno ceno UO_2 (380,4 RON/kg_U), zmanjšano za tržno ceno U_3O_8 (350,4 RON/kg_U), kar znaša približno 30 RON/kg_U. Prihodki po tržni ceni v glavnem ne bi zadoščali za kritje stroškov, ki bi jih imelo podjetje CNU s predelavo U_3O_8 v UO_2 ([...] RON/kg, vključno s 5-odstotno stopnjo dobička). Višja cena za UO_2 , ki temelji na uvoženem U_3O_8 , bi bila namreč nekonkurenčna.

⁽³⁹⁾ Podatki na dan 20. julija 2019, pridobljeni s spletnega mesta <https://www.uxc.com/>.

⁽⁴⁰⁾ Leta 2018 so tehtani stroški kapitala po obdavčitvi pri pridobivanju urana znašali 7,65–11,6 %, pri nadaljnjih dejavnostih rafiniranja in predelave pa 6,7 %. Relativne uteži stroškov rudarjenja in rafiniranja ter predelave za podjetje CNU v letu 2019 znašajo 34 % oziroma 66 % (glej preglednico 5), kar pomeni „skupne“ tehtane stroške kapitala po obdavčitvi v razponu 7–8,4 %, če bi bil strošek kapitala podjetja Orano določen kot ciljni donos vloženega kapitala za podjetje CNU. Ta ocena bi bila konservativna. Najmanjši ciljni donos vloženega kapitala bi moral biti večji od tehtanih stroškov kapitala po obdavčitvi, saj mora sprejemljivo nadomestilo vedno kriti stroške izposojanja in ustrezno izplačilo delničarjem. Konsolidirani računovodski izkazi podjetja Orano z dne 31. decembra 2018, str. 46, na voljo na povezavi https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/finance/publications-financieres-et-reglementees/2018/resultats-annuels-2018/orano_comptes.

- (142) Podobno podjetje CNU na podlagi informacij, ki jih je predložila Romunija, ne bi moglo obnoviti dolgoročne sposobnosti preživetja, če bi mu podjetje SNN za integrirano ponudbo UO_2 na podlagi interno pridobljene rumene pogače plačalo tržno ceno za UO_2 (380,4 RON/kg_U): Romunija je dejansko navedla, da skupni proizvodni stroški podjetja CNU, izračunani na podlagi proizvodnje iz rudnika v Crucea-Botusani ⁽⁴¹⁾, znašajo približno [...] RON/kg_U, kar je veliko višje od cene za UO_2 , ki jo je predložilo podjetje Cameco. Zato bi večina pričakovane prodaje (približno 80 %) za zagotavljanje UO_2 na podlagi interno pridobljenega U_3O_8 iz njegovega načrtovanega novega rudnika prinesla izgubo. Na podlagi tega načrt, ki ga je predložila Romunija, ne omogoča sklepa, da bi bilo podjetje CNU sposobno preživeti na trgu s prodajo po tržnih cenah.
- (143) Komisija je nadalje ocenila, kaj bi se zgodilo, če bi podjetje CNU podjetju SNN UO_2 iz rumene pogače, pridobljene iz njegovega novega načrtovanega rudnika, prodalo po tržni ceni (380,4 RON/kg_U). V tem primeru bi na podlagi informacij, ki so jih predložili romunski organi (preglednica 4), stroški obrata v Feldioari znašali vsaj [...] milijonov RON letno, kar bi znašalo [...] RON/kg_U ob zelo konservativni predpostavki, da se zaradi proizvodnje ob polni zmogljivosti obrata [...] ton_U UO_2 letno ne bi povečali stroški. Po pokritju stroškov obrata v Feldioari in stroškov centralnih funkcij (ob zadržani predpostavki, da so ostali nespremenjeni v višini [...] milijonov RON/leto) bi podjetju CNU ostala najvišja marža v višini [...] RON/kg_U UO_2 za kritje stroškov (novega) rudnika in predelavo urana v rumeno pogačo. Ta marža je precej nižja od trenutne tržne cene v višini 350 RON/kg_U U_3O_8 . To je tudi nižje od proizvodnih stroškov v višini [...] RON/kg_U, ki jih je Romunija predložila za novi rudnik v Tulghes-Grintiesu ⁽⁴²⁾.
- (144) Iz preglednice 7 je razvidno, da podjetje CNU ne bi doseglo dolgoročne sposobnosti preživetja, če bi prodajalo UO_2 po tržni ceni v skladu s priglašenim načrtom prestrukturiranja, in sicer tudi ne ob (optimistični) predpostavki, da bi bili proizvodni stroški novega rudnika (vključno z ustreznim kritjem prihodnjih okoljskih obveznosti) enaki trenutni tržni ceni rumene pogače (tj. 350 RON/kg_U U_3O_8). Dejansko bi bili prihodki od prodaje UO_2 po tržni ceni manjši od proizvodnih stroškov podjetja CNU. V skladu s tem bi bili njegovi donosnost lastniškega kapitala, donos vloženega kapitala in donos na sredstva ob koncu obdobja prestrukturiranja negativni. Na podlagi tega tretji načrt prestrukturiranja, ki ga je predložila Romunija, tudi z dobavami iz novega rudnika ne omogoča sklepa, da bi bilo podjetje CNU sposobno preživeti na trgu s prodajo po tržnih cenah.

Preglednica 7

Dejanski in napovedani finančni rezultati podjetja CNU (prodaja UO_2 po tržni ceni)

V milijonih RON	2017	2018	2019 (f)	2020 (f)	2021 (f)	2022 (f)	2023 (f)
Pretekli prihodki	84,1	37,8					
Prihodki, ki niso povezani z UO_2			12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
Prihodki, povezani z UO_2			93,12	93,12	93,12	93,12	93,12
Promet skupaj	84,1	37,8	106,0	108,5	109,6	110,1	110,5
Stroški v Feldioari	42,98	28,38	42,53	41,73	40,61	39,27	37,84
Centralni stroški	7,77	4,29	7,77	7,77	7,77	7,77	7,77
Suceava							
stroški rudarjenja (ob predpostavki, da so proizvodni stroški enaki tržni ceni)	n. r.	n. r.	84	84	84	84	84
Neto dobiček	n. r.	n. r.	-28,4	-25,1	-22,8	-21,1	-19,2
Prilagojeni lastniški kapital			115,23				
Donosnost lastniškega kapitala ⁽⁴³⁾				-25 %	-22 %	-20 %	-18 %

⁽⁴¹⁾ Priloga 11 k drugemu načrtu prestrukturiranja.

⁽⁴²⁾ Glej uvodno izjavo 25 sklepa o začetku postopka. Romunija ni predložila nobenih utemeljenih ocen stroškov.

⁽⁴³⁾ Izračunano na podlagi prilagojenega lastniškega kapitala v višini 115 milijonov RON (predpostavka, ki so jo za leto 2018 v priglašenem tretjem načrtu prestrukturiranja predložili romunski organi); donos vloženega kapitala in donos na sredstva sta izračunana z deljenjem čistega dobička z enakim ustreznim agregatom kot v preglednici 6.

Donos vloženega kapitala				-20 %	-12 %	-17 %	-7 %
Donos na sredstva				-7 %	-6 %	-5 %	-4 %

Vir: izračuni Komisije na podlagi podatkov iz tretjega načrta prestrukturiranja.

4.3.4 Izogibanje neupravičenim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino

- (145) V skladu s točko 76 in naslednjimi točkami smernic za reševanje in prestrukturiranje je treba, ko se dodeli pomoč za prestrukturiranje, sprejeti ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, da se čim bolj zmanjšajo škodljivi učinki na pogoje trgovanja in da pozitivni učinki prevladajo nad negativnimi. Ukrepi, ki omejujejo izkrivljanje konkurence, bi se morali običajno izvajati v obliki strukturnih ukrepov, tj. jasnih odprodaj donosnih dejavnosti, ne pa v obliki odprodaje dejavnosti, ki ustvarjajo izgubo in bi jih bilo treba v vsakem primeru opustiti, da bi se ohranila sposobnost preživetja.
- (146) Logika tega pogoja je, da bi podjetje v normalnih tržnih razmerah, če ne bi dobilo pomoči, šlo v stečaj ali pa bi ga prevzelo drugo podjetje. To bi ustvarilo tržne in/ali zunanje priložnosti za rast konkurentov. Zato bi moral upravičenec pri pridobivanju pomoči nekako nadomestiti negativen vpliv na konkurenco, ki ga ustvarja. Zahteva po izravnalnih ukrepih poleg zahteve po prispevanju pomoči k cilju skupnega interesa deluje tudi kot odvrtačilni dejavnik za podjetja in pomaga preprečevati moralna tveganja pri delničarjih družb, ki se obrnejo na državo, ko imajo težave, ko imajo dobiček, pa beležijo presežek.
- (147) Romunija v zvezi s tem, kakor je povzeto v uvodnih izjavah 78–82, najprej trdi, da je v tretjem načrtu prestrukturiranja državna pomoč, ki naj bi se dodelila podjetju CNU, v primerjavi s prvotnim načrtom prestrukturiranja manjša za več kot 60 %. Komisija ugotavlja, da v skladu s sklepom iz uvodne izjave 125 za prihodke v tretjem načrtu prestrukturiranja, ki izhajajo iz pogodbe za UO₂ med podjetjema CNU in SNN (sklenjene na podlagi zakona št. 193/2018) in znašajo več kot 250 milijonov RON (52,7 milijona EUR) (v obdobju prestrukturiranja po ocenah Romunije), ni mogoče šteti, da ne vsebujejo pomoči. Zato je treba ta znesek prišteti pomoči v višini 178,3 milijona RON (37,6 milijona EUR), kar pomeni skupni znesek pomoči v višini 428,3 milijona RON (90,3 milijona EUR). Ta znesek predstavlja 97,2 % celotnega zneska pomoči, ki ga je Romunija predložila v svojem prvotnem načrtu prestrukturiranja (440,8 milijona RON ali 93,0 milijona EUR). Komisija zato ugotavlja, da je intenzivnost pomoči skoraj nespremenjena in se ni zmanjšala za 60 %, kot je navedla Romunija.
- (148) Romunija tudi le ponavlja že predložene trditve, v zvezi s katerimi je Komisija izrazila pomisleke v sklepu o začetku postopka (glej uvodne izjave 62–68). Romunija trdi, da strukturni izravnalni ukrepi niso potrebni ali mogoči, ker je velikost podjetja CNU zanemarljiva in ker zaradi neobstoja alternativnega dobavitelja za tehnologijo CANDU s sedežem v EU pomoč ne vpliva na konkurenco. Domnevno bi kakršna koli odprodaja ogrozila izvedljivost načrta prestrukturiranja.
- (149) Vendar je Komisija na podlagi informacij, predstavljenih v uvodnih izjavah 21–23 in ocenjenih v oddelku 4.1.4, sklenila, da obstaja dejanska in potencialna konkurenca evropskih podjetij pri zagotavljanju rumenega kolača ter da obstaja potencialna konkurenca tudi pri dejavnosti pretvorbe.
- (150) Kar zadeva trditev Romunije, da bi kakršna koli odprodaja ogrozila izvedljivost načrta prestrukturiranja, Komisija ugotavlja, da je skupina Areva v zadevi Areva⁽⁴⁴⁾ odprodala svoje dejavnosti v zvezi z reaktorjem (Nouvel Areva NP) francoskemu prvotnemu proizvajalcu EDF. Ta dejavnost je predstavljal tretjino sredstev skupine Areva in je pred prestrukturiranjem ustvarila več kot 50 % njenega prometa⁽⁴⁵⁾. Komisija ugotavlja, da Romunija ni predložila nobenega alternativnega načrta, ki bi vključeval odprodajo katere koli dejavnosti podjetja CNU, kot je ta, da bi se podjetje CNU osredotočilo na rudarski segment ter odprodalo segment predelave/refiniranja, ki bi še naprej deloval kot neodvisna dejavnost.

⁽⁴⁴⁾ Glej opombo 42.

⁽⁴⁵⁾ Glej uvodno izjavo 333 končnega sklepa, kakor je naveden v opombi 42.

- (151) Glede na informacije, predstavljene v uvodnih izjavah 147–150, se zdi, da: (i) obstaja dejanska konkurenca glede dejavnosti pridobivanja urana, (ii) se lahko pojavi dodatna konkurenca glede dejavnosti predelave/rafiniranja urana in (iii) Romunija ne predlaga nobenega strukturnega izravnalnega ukrepa za podjetje CNU. Komisija zato ugotavlja, da odsotnost strukturnih izravnalnih ukrepov ne ustreza merilom glede ukrepov za omejevanje izkrivljanja konkurence iz točke 76 in naslednjih točk smernic za reševanje in prestrukturiranje.

4.4 Končni sklep o združljivosti pomoči za prestrukturiranje z notranjim trgom

- (152) Kar zadeva posojilo za reševanje, se je Romunija v skladu s točko 55(d) smernic za reševanje in prestrukturiranje zavezala, da bo najpozneje v šestih mesecih od datuma sklepa o pomoči za reševanje ali izplačila prvega obroka (uvodna izjava 42 sklepa o pomoči za reševanje) predložila dokaz, da je bilo posojilo vrnjeno, ali veljaven načrt prestrukturiranja ali utemeljen načrt likvidacije, v katerem so določeni koraki, ki vodijo do likvidacije podjetja CNU v razumnem časovnem okviru, brez nadaljnje pomoči. Romunija te zaveze ni izpolnila, ker (i) posojilo za reševanje ni bilo vrnjeno in ker (ii) je bila Romunija obveščena, da načrt prestrukturiranja (ki ga je predložila junija 2017 in je bil z najnovejšo različico spremenjen aprila 2019) ne zagotavlja ustreznega lastnega prispevka podjetja CNU k načrtu prestrukturiranja niti obnove dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja CNU brez nadaljnje pomoči ob koncu obdobja prestrukturiranja niti ustreznega izravnalnega ukrepa.
- (153) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da so (i) pretvorba (z odpisom dolga) podaljšanega posojila za reševanje v pomoč za prestrukturiranje v višini 60,4 milijona RON (12,7 milijona EUR) in (ii) trije sklopi državnih nepovratnih sredstev v skupnem znesku 117,9 milijona RON (24,9 milijona EUR) za podjetje CNU nezdržljivi z notranjim trgom.

5. PODROČJA UPORABE POGODBE EURATOM

- (154) Komisija ustrezno upošteva tudi, da je podjetje CNU dejavno na področjih, zajetih v Pogodbi Euratom. Pogodba Euratom ustanavlja Evropsko skupnost za jedrsko energijo, pri čemer določa potrebne instrumente in zahteve za doseganje zastavljenih ciljev, kot so jedrska varnost, energetska neodvisnost, raznolikost in varnost oskrbe z energijo ⁽⁴⁶⁾.
- (155) S členom 52 Pogodbe Euratom je bila ustanovljena Agencija za oskrbo Euratom (ESA), da se zagotovi redna in pravična oskrba evropskih uporabnikov z jedrskimi gorivi v skladu s cilji iz člena 2(d). Agencija ESA za opravljanje te naloge uporablja politiko oskrbe, ki temelji na načelu enakega dostopa vseh uporabnikov do rud in jedrskega goriva, agencija ESA pa ima pravico do izbire pri nabavi materiala, izdelanega v Skupnosti, in izključno pravico, da sklepa pogodbe za dobavo rud in jedrskega goriva.
- (156) Člen 67 Pogodbe Euratom določa, da se, „[k]olikor niso v tej pogodbi določene izjeme, [...] cene oblikujejo kot rezultat uravnavanja ponudbe in povpraševanja v skladu s členom 60; nacionalni predpisi držav članic ne smejo biti v nasprotju s temi določbami“. Agencija ESA v skladu s poenostavljenim postopkom, vzpostavljenim s členom 5a Uredbe Dobavne agencije Evropske skupnosti za atomsko energijo ⁽⁴⁷⁾ izvaja svojo pravico do izbire in pravico do sklepanja pogodb z eno samo tristransko pogodbo med proizvajalcem, agencijo ESA in uporabnikom.
- (157) Agencija ESA je v zadevnem primeru pogodbenica vsake pogodbe med podjetjema CNU in SNN, kot je navedeno v uvodni izjavi 156, pa je pri ocenjevanju naročil ne zavezuje noben romunski pravni akt.
- (158) Sistem za uravnavanje dobave določa le načelo prednosti za uporabnike Skupnosti v skladu s členom 2(d) Pogodbe Euratom in ne zagotavlja prodaje proizvodnje jedrskih snovi v Skupnosti. Poleg tega Pogodba Euratom zagotavlja sistem, v skladu s katerim se morajo cene določiti z uravnoteženjem ponudbe in povpraševanja, razen v izjemnih okoliščinah ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁶⁾ Glej zlasti člene 1, 2 in 52 Pogodbe Euratom.

⁽⁴⁷⁾ Glej Uredbo Dobavne agencije Evropske skupnosti za atomsko energijo o spremembi Pravil Dobavne agencije z dne 5. maja 1960 o določitvi postopka usklajevanja ponudbe in povpraševanja po rudah, snoveh vira in posebnih cepljivih snoveh (UL L 193, 25.7.1975, str. 37).

⁽⁴⁸⁾ Glej sodbo z dne 11. marca 1997 v zadevi C-357/95 P, ENU proti Komisiji, EU:C:1997:144, v kateri je Sodišče navedlo, da bi lahko obstajale izjemne okoliščine, ki bi lahko upravičile odstopanje od mehanizma oblikovanja cen iz Pogodbe. Navedeni primer je „obstoje grožnje ali morebitne grožnje temeljnemu cilju redne in pravične dobave rudi in jedrskih goriv“ (točka 47).

- (159) Komisija je v preteklih sklepih o državni pomoči priznala, da je spodbujanje uspešnega sektorja jedrske energije temeljni cilj Pogodbe Euratom in s tem tudi Evropske unije ⁽⁴⁹⁾. Komisija brez poseganja v skladnost dobave podjetja CNU podjetju SNN, ki jo urejata zakon št. 193/2018 in sklep vlade št. 126/2019, z določbami Pogodbe Euratom priznava, da lahko ta sklep vpliva na nekatere obveznosti Romunije na podlagi Pogodbe Euratom glede varnosti pri pridobivanju in predelavi urana ter zanesljivosti oskrbe, zlasti če bi moralo podjetje CNU prenehati z obratovanjem.
- (160) Romunija lahko v okviru tega postopka ali kot nadaljevanje tega postopka na podlagi PDEU načrtuje sprejetje ukrepov, ki zagotavljajo izpolnjevanje ciljev Pogodbe Euratom na področju varnosti pri pridobivanju in predelavi urana ter zanesljivosti oskrbe, na primer z ohranjanjem zmožnosti, da zagotovi, da bo obrat v Feldioari, ne glede na to, ali bo v lasti podjetja CNU in obratovalo ali ne, še naprej lahko proizvajal UO₂ za reaktorje CANDU podjetja SNN. Vendar taki ukrepi v navedenem okviru ne smejo vzbujati pomislekov, neupravičeno zmanjšati obsega ali odložiti izvajanja kakršnih koli obveznosti izterjave, ki izhajajo iz tega postopka, poleg tega pa morajo biti potrebni, sorazmerni, razumni ter časovno in po obsegu omejeni na tisto, kar je nujno potrebno za ohranitev varnosti in zanesljivosti oskrbe z energijo. Pri izvrševanju tega sklepa mora biti Komisija vnaprej obveščena in zmožna preveriti, ali so ti pogoji izpolnjeni. Zato ta sklep na splošno ne posega v take ukrepe.

6. IZTERJAVA

- (161) Komisija je v skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso Sodišča pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica ukiniti ali spremeniti pomoč, za katero je ugotovila, da ni združljiva z notranjim trgovom ⁽⁵⁰⁾. Prav tako Sodišče dosledno meni, da je obveznost države članice, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgovom, namenjena ponovni vzpostavitvi prejšnjega stanja ⁽⁵¹⁾.
- (162) V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da je ta cilj dosežen, če prejemnik vrne zneske, ki so bili dodeljeni z nezakonito pomočjo, in tako izgubi ugodnosti, ki jih je imel v primerjavi s tekmeci na trgu, ter če se ponovno vzpostavi stanje pred plačilom pomoči ⁽⁵²⁾.
- (163) V zvezi s tem člen 16(1) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ⁽⁵³⁾ določa, da „[č]e se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativni sklepi, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč [...]“.
- (164) Zato je bilo podaljšano posojilo za reševanje, ki je postalo nezakonito od trenutka, ko pomoč za reševanje ni bila odplačana v šestih mesecih po dodelitvi in/ali izplačilu, izvedeno v nasprotju s členom 108(3) PDEU ter ga je treba šteti za nezakonito in nezdružljivo pomoč. Posojilo je treba izterjati, da se ponovno vzpostavi stanje na trgu pred njegovo dodelitvijo. V skladu s členom 16(2) Uredbe (EU) 2015/1589 bi moralo vračilo pomoči zajeti obdobje od datuma, ko je bila upravičencu dodeljena prednost, tj. ko mu je bila pomoč v obliki glavnice posojila nezakonito dana na voljo, do datuma njenega dejanskega vračila. Poleg tega bi moral znesek, ki ga je treba vrniti, vključevati obresti do trenutka dejanskega vračila. Obresti se razlikujejo od pogodbenih obresti ali drugih zneskov, povezanih s posojilom za reševanje, ki ga podjetje CNU dolguje državi na podlagi pogodbenih dogovorov, ki jih je treba skladno s tem prišteti znesku glavnice pomoči. S poplačilom obresti upravičenec izgubi finančno prednost, ki izhaja iz zadevne pomoči, ki mu je bila na voljo brezplačno od datuma, ko mu je bila dana na voljo, do njenega vračila ⁽⁵⁴⁾. Obresti se izračunajo v skladu z Uredbo (ES) št. 794/2004 ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁹⁾ Glej Odločbo Komisije 2005/407/ES z dne 22. septembra 2004 o državni pomoči, ki jo namerava Združeno kraljestvo izvajati za družbo British Energy plc (UL L 142, 6.6.2005, str. 26), in Sklep Komisije (EU) 2015/658 z dne 8. oktobra 2014 o državni pomoči SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), ki jo namerava Združeno kraljestvo odobriti kot podporo za jedrsko elektrarno Hinkley Point C (UL L 109, 28.4.2015, str. 44).

⁽⁵⁰⁾ Glej zadevo C-70/72, Komisija proti Nemčiji, ECLI:EU:C:1973:87, točka 13.

⁽⁵¹⁾ Glej združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Španija proti Komisiji, ECLI:EU:C:1994:325, točka 75.

⁽⁵²⁾ Glej zadevo C-75/97, Belgija proti Komisiji, ECLI:EU:C:1999:311, točki 64 in 65.

⁽⁵³⁾ Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).

⁽⁵⁴⁾ Glej zadevo T-459/93, Siemens proti Komisiji, ECLI:EU:T:1995:100, točke 97–101.

⁽⁵⁵⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 (UL L 140, 30.4.2004, str. 1), kakor je bila spremenjena.

- (165) Komisija opozarja na nedavne razprave z Romunijo, v katerih ni bilo izključeno, da bi lahko nalogu za izterjavo v zvezi s posojilom za reševanje sledila prenehanje podjetja CNU in prodaja njegovih sredstev zaradi izpolnitve njegovih obveznosti, vključno s tistimi, ki izhajajo iz izvršitve izterjave, naložene Romuniji na podlagi tega sklepa.
- (166) Dejstvo, da se bo za podjetje CNU morda uvedel postopek zaradi insolventnosti in da podjetje CNU morda ne bo zmožno vrniti pomoči, ni upravičen razlog za oprostitev obveznosti vračila ⁽⁵⁶⁾. V takem primeru je mogoče stanje pred izplačilom pomoči in odpravo izkrivljanja konkurence ponovno vzpostaviti z vpisom terjatve iz naslova posojila za reševanje v register terjatev v okviru postopka zaradi insolventnosti pod nadzorom sodišča. Če Romunija ne bi mogla izterjati celotnega zneska, bi moral biti rezultat postopka popolno prenehanje dejavnosti podjetja CNU ⁽⁵⁷⁾.

7. SKLEPNA UGOTOVITEV

- (167) Komisija ugotavlja, da je Romunija podjetju CNU s podaljšanim posojilom za reševanje, ki ni združljivo z notranjim trgov ter bi ga bilo treba izterjati in ne odpisati, kot načrtuje Romunija, dodelila nezakonito državno pomoč. Komisija ugotavlja tudi, da tudi dodatna načrtovana pomoč za prestrukturiranje v obliki treh sklopov nepovratnih sredstev, povezanih z zaprtjem rudnika v Crucea-Botusani, odprtjem novega rudnika v Tulghes-Grintiesu in posodobitvijo obrata v Feldioari, ki je znašala 117,9 milijona RON, ni združljiva z notranjim trgov in podjetju CNU ne bi smela biti dana na razpolago. Poleg tega Komisija ugotavlja, da Romunija ne namerava več izvajati nekaterih prvotno priglašeni ukrepov pomoči za prestrukturiranje, v zvezi s katerimi je izrazila pomisleke.
- (168) Komisija lahko v prihodnjih ločenih postopkih prouči, ali prihodki, ki jih podjetje CNU ustvari pri izvajanju zakona št. 193/2018, kakor je podrobneje določeno s sklepom vlade št. 126/2019, vključujejo nezakonito državno pomoč –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Državna pomoč, ki jo namerava Romunija izvesti za podjetje Compania Națională a Uraniului SA v obliki odpisa posojila, odobrenega v skladu z izrednim odlokom vlade št. 65/2016, in treh sklopov nepovratnih sredstev, povezanih z zaprtjem rudnika v Crucea-Botusani, odprtjem novega rudnika v Tulghes-Grintiesu in posodobitvijo obrata v Feldioari, ter ki znaša 178,3 milijona RON, ni združljiva z notranjim trgov.

Ukrepi pomoči se zato ne izvedejo.

Člen 2

Ko je Romunija umaknila svoje načrte, so postopki glede državne pomoči, ki jo je priglasila Romunija, v obliki nepovratnih sredstev v višini 75,5 milijona RON, subvencije za tekoče poslovanje v višini 213 milijonov RON in pretvorbe dolga podjetja Compania Națională a Uraniului SA, ki je 30. marca 2017 znašal 13,3 milijona RON, v delnice v lasti romunske države postali brezpredmetni.

Člen 3

Posojilo v višini 62 milijonov RON, ki je bilo v skladu z izrednim odlokom vlade št. 65/2016 dodeljeno v korist podjetja Compania Națională a Uraniului, in obresti (posojilo za reševanje), ki niso bili vrnjeni po šestih mesecih, pomenijo nezakonito državno pomoč, ki jo je Romunija dodelila v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije in ni združljiva z notranjim trgov.

⁽⁵⁶⁾ Sodba Sodišča z dne 29. aprila 2004 v zadevi C-277/00, Nemčija proti Komisiji, ECLI:EU:C:2004:238, točka 85; sodba Sodišča z dne 15. januarja 1986 v zadevi C-52/84, Komisija proti Belgiji, ECLI:EU:C:1986:3, točka 14; sodba Sodišča z dne 21. marca 1990 v zadevi C-142/87, Belgija proti Komisiji, ECLI:EU:C:1990:125, točke 60–62.

⁽⁵⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 11. decembra 2012 v zadevi C-610/10, Komisija proti Španiji, ECLI:EU:C:2012:781, točka 104.

Člen 4

1. Romunija od upravičenca izterja nezdružljivo pomoč iz člena 3.
2. Dejanski znesek, ki ga je treba izterjati, je enak znesku posojila za reševanje, ki je bilo dejansko izplačano upravičencu in ga ta ni vrnil državi, tj. 60 367 550,53 RON, in ustreznim pogodbenim obrestim, ki bi se morale zaračunati od datuma izplačila posojila za reševanje. Znesek, ki ga je treba izterjati, vključuje tudi obresti od datuma, ko je pomoč postala nezakonita, do datuma dejanske izterjave.
3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ⁽⁵⁸⁾.
4. Romunija na dan sprejetja tega sklepa ustavi vsa plačila vseh neizplačanih zneskov pomoči iz člena 3.

Člen 5

1. Vračilo pomoči iz člena 3 je takojšnje in učinkovito ter ne posega v ustrezne ukrepe, ki jih lahko Romunija sprejme za izpolnitev svojih obveznosti na podlagi Pogodbe Euratom, če so taki ukrepi sorazmerni, razumni in časovno omejeni.
2. Romunija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih od datuma uradnega obvestila o tem sklepu.

Člen 6

1. Romunija v dveh mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:
 - (a) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga je treba izterjati od upravičenca;
 - (b) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;
 - (c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.
2. Romunija redno obvešča Komisijo o napredku državnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler vračilo pomoči iz člena 3 ni izvedeno v celoti. Na zahtevo Komisije takoj predloži informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Predloži tudi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih vračila, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 7

Ta sklep je naslovljen na Romunijo.

V Bruslju, 24. februarja 2020

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Izvršna podpredsednica

⁽⁵⁸⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).